Iulian Boldea
Cornel Sigmirean
(Editors)

Reading Communication in postmodernity. Discourses and Social Perspectives

LANGUAGE AND DISCOURSE

Arhipelag XXI Press
Targu Mures | 2024
ISBN: 978-606-8624-08-2

Date: 19-20 October 2024

READING COMMUNICATION IN POSTMODERNITY. DISCOURSES AND SOCIAL PERSPECTIVES

Section: ***Language and Discourse***

ISBN: 978-606-8624-08-2

Edited by:

The Alpha Institute for Multicultural Studies

Moldovei Street, 8

540522, Târgu Mureș, România

Tel./fax: +40-744-511546

Email: **iulian.boldea@gmail.com**

Published by:

"Arhipelag XXI" Press, Târgu Mureș, 2024

Târgu Mureș, România

Email: **tehnoredactare.cci@gmail.com**

CONTENTS

EPONYMISMS ARE A PRECIOUS LEGACY 5

Floriana Popescu 5
Prof., PhD, ,,Dunărea de Jos" University of Galați..... 5

THE WITCH MUST DIE- THE NEED FOR (FAIRY) TALES IN TODAY'S DIGITAL SOCIETY..... 13

Simona Olaru-Poșiar 13
Lecturer PhD ,"Victor Babeș" University of Medicine and Pharmacy Timișoara 13
Lecturer PhD, "C-CLASC" Centre of Applied Linguistics and Comparative Cultural Studies 13

THE ENACTMENT OF LEGAL TRIAL SIMULATIONS IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING: AN INNOVATIVE APPROACH 19

Cristina-Dana Popescu 19
Lecturer, PhD, ,,Ovidius" University of Constanța 19

THE CONCEPT OF TRANSFORMATION. WAYS OF EXPANSION..... 24

Loredana-Liliana Buzoianu 24
Lecturer, PhD, „Dunărea de Jos" University of Galați 24

THE CONCEPT OF TRANSFORMATION. METHODS OF CONTRACTING 29

Loredana-Liliana Buzoianu 29
Lecturer, PhD, „Dunărea de Jos" University of Galați 29

A PRAGMATIC APPROACH TO SPECIALISED VOCABULARY IN TEACHING-LEARNING PROCESS 32

Marta-Teodora Boboc 32
Lecturer, PhD, University of Bucharest 32

THE PRESENCE OF THE WORD "SUDIT" IN ROMANIAN TOPONYMY AND ANTHROPONYMY 41

Iustina Nica..... 41
Scientific Researcher II, PhD, "C.S. Nicolăescu-Plopşor" Scientific Research Institute, Romanian Academy, Craiova 41

LINGUISTIC CHALLENGES IN SOURCE TEXT ANALYSIS AND TARGET TEXT REVISION WITH SPEECH SYNTHESIS 48

Alexandra Moldovan 48
PhD Student, ,,Lucian Blaga" University of Sibiu..... 48

FOLK ETIMOLOGY IN RELATION TO LEXICAL DISTORSION AND PARONYMIC ATTRACTION 57

Andrei-Ionuț Popa..... 57

PhD Student, „Alexandru Ioan Cuza" University of Iași..... 57
INFLUENCES OF FASHION LANGUAGE ON COMMON VOCABULARY 62
Violeta Marinela Dumitru (Preduț)..... 62
PhD Student, National University of Science and Technology Politehnica Bucharest, Pitești University Center..... 62

EPONYMISMS ARE A PRECIOUS LEGACY

Floriana Popescu
Prof., PhD, „Dunărea de Jos" University of Galați

Abstract: For the last twenty five years or so, eponyms in medical English have been a matter of extremely hot debate with voices arguing either in favour of their preservation or their exclusion from the medical nomenclature. For quite some time this controversy has been limited to the field of medical terminology but beginning with the year 2023 the debate has spread over the field of nature sciences. This extension of the debate has brought new contributions to the fore, but it has provided no spectacular solution at all, and things have remained the same, i.e., some authors favour this type of words, some others disfavour them. This paper reviews both the positive and negative motivations and showcases sets of examples to demonstrate that neither pro-eponymists nor anti-eponymists have produced any infallible evidence to prove them right or wrong. To accept or to reject eponymisms is an act of openness or opaqueness to (inter/national) culture and history of mankind.

Keywords: eponymee, naming, onyms, heritage, eponymism

1. Background

To give each of the newly-created, discovered or identified artefacts, phenomena, concepts, theories and theorems, constants, models, procedures, laws as well as any other element of novelty in the history of humankind a name has always been a matter of both creativity and inspiration. While creativity in the field of naming is most often based on a wide range of word building techniques, inspiration has always depended on individuals or name givers. In the field of inspiration has depended on the name givers' inventing capabilities and knowledge of coining patterns. Lexicological approaches explore the name giving process and consider the diverse neologism-producing techniques. These techniques include, for example, random or ad-hoc neological coining and onymization or the process through which "appellative or common nouns may also become proper names" (Brdar-Szabó and Brdar 2023), as well as commonization or the transformation through which "a large number of common words have come to us from proper names" (Algeo 2010: 243), and anagram (Brdar-Szabó and Brdar 2023). Thus, for example, *nylon*, coined in 1938 is the term advanced by du Pont Chemical Co.[1] and *Lycra* is an anagram of "acryl" (Brdar-Szabó and Brdar 2023).

The names and naming specialist literature approaches a wide range of field topics that include, among others, aspects regarding (the Roma) ethnic identity examined through first name giving practices (Morărașu and Drugă 2011), creativity in naming practices (Escola and Hämäläinen 2019, Drugă and Morărașu 2022), translating proper names (Morărașu 2006) and lexical transfers (Popescu and Popescu 2021a: 83-102). The process of transfer or re-use of proper names to other entities covers both personal and geographical names.

Traditionally, lexicological approaches to names and naming encompassed all those lexemes that include the suffix *-onym* in their structure (e.g. synonyms, antonyms, homonyms) and "words derived from proper names" (Greenough and Kitterige 1901, Levitchi 1970). Nowadays, the onym-collection of term comprises so many words that a dictionary was compiled to describe them (Morărașu 2020).

Common words derived from personal names are rooted in names of real persons (e.g.

[1] https://www.thefreedictionary.com/nylon (visited on October 8, 2024)

brucellosis < Brucella, a type of bacteria)[2] as well as names of heroes and heroines in literature or charactonyms (e.g. an *Amelia* – the image of the good wife), names of biblical origin or biblionyms (e.g. *the mark of Cain*), mythonyms (e.g. *Pandora's box*) and hagionyms (e.g. *Saint Andrew's cross*). To our knowledge, of the numerous classes of proper names used as appellatives for any other new entity, only that of eponyms or more accurately, eponymisms, has been bitterly criticised, particularly beginning with the third millennium (Woywodt and Matteson 2007, Kondziella 2009). Nevertheless, while no physics eponymism and very few chemistry (e.g. the dispute around *rutherfordium* and *mendeleevium*, two names that were granted to one and the same chemical element in opposite parts of the world), and mathematics eponymisms were contested because of their misattribution, a very large number of similarly-built medical patterns have become a bone of contention in the studies analysing the medical nomenclature, in general, and the English medical nomenclature, in particular. The level of hatred against the re-use of personal names as appellatives has grown so very high that it has now reached the field of nature sciences (Harmer and Thiele 2021, Thiele 2023, Kricka, Cornish and Park 2021, Guedes, P., Alvares-Martins and Arribas 2023, Smith and Figueiredo 2023).

2. A rationale for this essay

This essay does not come out of the blue, it continues an in-depth and comprehensive lexical project that analyses the phenomenon of eponymization from the historic, etymologic, structural and semantic perspectives (Popescu and Popescu 2021a; 2021b). Since the results dissemination of this vast research, new voices have been recorded either in favour or against eponymisms. The essence of the message has not changed, but the field of study has. And researchers in the field in jeopardy took their first steps in the defence of their eponyms. Regrettably, science, the reputed periodical, for one example, has joined the idea of eponym declining and refused to publish a collective work *Protecting stable biological nomenclatural systems enables universal communication* by Pedro Jiménez Mejías et al. because the manuscript was not given a high priority rating during the initial screening process[3]. Mejías's invitation to me, to join the group of initiative he created in support for the preservation of eponymisms, had an echo and challenged me to a further research intended to update and complement the published findings.

The above considered, the main aim of this essay is to voice my conviction that wiping out eponymisms indiscriminately is both anti-cultural and non-productive because much effort should be required to substitute these appellatives with other (more or less inspired) replacers. It also points to the continuation of the campaign against the use of personal names as a means of harming people whose names are ill-intendedly and humiliatingly "recycled"[4]. Therefore, the current approach attempts to reiterate my own conviction that eponymisms are a genuinely precious heritage that should never be regarded as outdated, useless or worth discarding.

At the same time, it comes in line with the views of such authors as Al Aboud and his collaborators, who not only praised nationally-centred contributions to world eponyms but who also made inventories of medical eponymees and their related eponymisms linked to such countries as Japan (2021), to Sweden (2013), and to Switzerland (2013) and a few more others.

A tribute paid to medical doctors in Israel was also recently published in three

[2] https://www.thefreedictionary.com/Brucella, the names are derived from that of Sir David *Bruce*, Australian bacteriologist and physician (visited on October 8, 2024)

[3] This is a quotation from my correspondence with the first author of the mentioned paper (dated May 1, 2024)

[4] See, for instance, https://e360.yale.edu/features/renaming-species-offensive-names-taxonomy-nomenclature (visited on October 10, 2024)

interesting articles (Hoenig et al. 2023a; Hoenig et al 2023b; Hoenig et al 2023c).

Our view also joins that strand of essays which emphasize the role of eponymisms in education (Slabin's 2023), their cultural value and their importance as a priceless inheritance. I view any eponymism as a mirror of the level of knowledge, means, equipment, tools, work force, dedication, interest in the job well-done and a resilient professional environment which all concur to the genesis of this new coinage.

3. Defining eponyms and eponymisms

Eponyms have enjoyed a wide and diversified collection of definitions which pinpoint some of the aspects related to this lexical class of onyms. For one example, an eponym is simply described as "a proper name that comes to stand for a place, or a thing, or an institution" (Freeman 1997: vii).

It may as well be a word derived from "proper nouns denoting mostly persons or places, and very rarely from proper names denoting events" (Brdar-Szabó and Brdar 2023). There has been a tendency to expand the meaning of the word eponym and use it as a blanket term, like in the preceding definition, but in such instances the essential etymology of the word is disregarded, for etymologically and traditionally this word refers to "one whose name becomes that of a place, a people, an era, an institution, etc., 1833, from Greek *eponymos* given as a name, giving one's name to something," as a plural noun (short for *eponymoi heroes*) denoting founders (legendary or real) of tribes, cities, etc." (etymonline)[5]. The largest number of definitions view *eponym* as rooted exclusively in the name of a person (Swee 2007); all the other readings reinterpret the initial meaning of eponyms and generalize it to express also toponymic formations as well as metaphoric appellatives. Thus, *Mallorca Acne* should be taken for a toponymism, while *lover's fracture, smoker's boils, golfer's elbow* and *picker's acne*, are all scientific or denotative metaphors (i.e. comparison-based names of disorders), which have been incorporated in the medical nomenclature.

Contrary to the notions described within the limits of English for General Purposes, the definitions of "eponym" in the metalinguistic lexicon involve a complex reference term and point to the three meanings encapsulated in one and the same word, i.e. (a) a personal name, (b) a person having the respective name and (c) a new entity bearing the same name (McArthur 1996). For practical reasons, the following substitutions will simplify the usage and meanings of eponym, advancing "etymo-referent" or "eponymee" for the (b) meaning in McArthur's definition and "eponymism" for the (c) meaning (Popescu and Popescu 2021a).

Eponymisms or common nouns derived from personal names divide into honorifics and memorializers and, over the centuries, this metamorphosis has been viewed as a gesture of respect for those persons who created new concepts, theories, procedures, methods, tests or who invented useful instruments, tools and equipment, who observed and described all sorts of physical, chemical, medical or economic phenomena, processes and evolutions and whose contributions to their fields of expertise have brought remarkable achievements to the progress of their professional communities. If nowadays their efforts have become a bar wire that delays the present-day medical doctors to take bolder steps and reach higher levels of progress, then eponymisms do deserve being forgotten between the dusty covers of old dictionaries or medical literature tomes. Otherwise, "they are there to stay" (Slabin 2023).

4. Focus on the topic

For the last twenty five years or so, eponyms in medical English have been a matter of extremely hot debate with voices arguing either in favour of their preservation or their exclusion from the medical nomenclature.

[5] https://www.etymonline.com/search?q=eponym (visited on October 8, 2024)

In what follows, a few opinions exposed in specialist literature will be resumed, in an attempt to demonstrate the high value of both eponymees and eponymisms, irrespective of their being viewed from a neutral or an emotional perspective. If neutrality is an attitude of no consequence, an emotionally-negative attitude is of consequence. In other words, the rejection of eponymisms may and will certainly have long-term consequences at both cultural, historical and educational levels. First of all, from a pedagogical angle, the rejection of eponymisms will deprive the younger generations of a relationship with famous people, with professionals who could provide career models and connections with the (national) past. It also means the restricted interpretation and the limited knowledge of cultural and/or corporate history, no matter the country or professional community they may be part of. Secondly, the discarding of eponymisms comes with a rupture between the traditional terminology and the present-day suggested replacements. Thirdly, although the campaign against the use of medical eponymisms is as institutionally-endorsed as the campaign in favour of their use.

Many of the eponymists have already taken their stands, but the absolute declining of their use has not yet been fully validated. And neither has their resilience been fully validated. And the questions which prevail among the episodes of this war of eponymists are "Of all the previously mentioned onyms, why only eponyms have unleashed so much hatred?" "Will it be because of the Nazi eponyms?" "Would it be because of well-sustained principles as that of observing ethical codes?" Well, after all, they are not so numerous, and so their particular cases can be solved easily. But again: "Is it worth wiping them out of any nomenclature or is it worth preserving them on account of their very history?" Ignoring history would probably mean repeating it.

My lurking conviction is that the bulky and indiscriminate exclusion of eponyms from the international medical language is neither constructive nor profitable. To throw a consistent lexical or terminological heritage to the dustbin of history is an as easy thing to do as to throw a simple word. But in either case this would mean to bring something new instead and to do so, long working hours are required to coin new names, to publish new dictionaries and to implement the new denominations in a comprehensive vocabulary which is full of synonyms already. And this is because synonymy has been a century-old lexical feature of the English vocabulary. By and large, eponymisms are generically used in formal and semiformal English to avoid repetition and refer to those adjectives derived from a proper name, like in the example below

e.g. *Emma*, Jane Austen's novel and the *eponym* film have been very successful over the years.

In a narrowing perspective (medical) eponymisms need approaching with particular concern and care for their roots, as they should be accepted as indicators of the state-of-the-art of the field that created and launched and then treasured them in the lexical chests of the cultures and civilizations producing them. Eponymisms are snapshots of their times and say a great deal of data to those able to read them.

5. Contesting eponymees and eponymisms

Ever since the Assyrian Empire when eponymisms were used for denominative purposes (Smith 1875), they have been used as a successful naming technique. In spite of some ups and downs, little adversity had they to face in the last decades of the twentieth century.

During the first decade of the year 2000 a few loud voices grew louder and louder in their protest against the use of eponyms in medicine after Burleigh's writings (1994). To our knowledge, two groups of such onyms were criticized, i.e. the misnomers and the Nazi-regime related eponymisms. Misnomers meant both those binomials resulting from the

misattribution of a personal name and those whose common noun in the eponymic binomial was erroneously used. It has been stated that medical doctors supporting Hitler and his policies do not deserve eponymization (Woywodt and Matteson 2007, Kondziella 2009, Zeidman 2011, Zeidman and Kondziella 2012, Castillo Aleman 2021). Now that the process was triggered, it gradually grew. And from an apparently tiny snow ball it has grown so very huge that it has now crossed the borders of medical terminology. Contesters of eponymisms now include ornithologists and biologists, who attempt to prove that names of persons must not be used as naming units if an ethical code is not respected and their public image may be distorted because they have their names attributed to insects, worms and microorganisms, which are hardly ever a sight for sore eyes. In other words, if you want to clean the house throw out the child with the bathwater. Such radicalism is noticeable in the case of all eponymisms.

Medical doctors both identified and openly criticized several formal, etymological, semantic and behavioural drawbacks of this class of onyms. Of their drawbacks, the selection below includes the following aspects that can hardly be tolerated:

- a personal name used for denominative purposes is not a descriptive and thus it sounds cryptic and difficult to understand
- most often genitival binomials are misnomers and they should not be used because *Parkinson's disease*, for example, was not the cause of doctor Parkinson's death (Haines and Regis 2003)
- the memorialized person had no connection with her/his name-derived eponymism: the *Patau syndrome*, so named in 1960, for example, was first described by Bartolin in 1657 (Gill 2011:3)
- they overload the medical nomenclature because of the presence of several variants for one and the same disorder (e.g. *Fox-Fordyce disease* and *Cowden disease* are also known as *Fox-Fordyce syndrome* and *Cowden syndrome; Bork Stender Schmidt syndrome* is the synonym of the binomial *Bork syndrome* and of the clinical names *uncomable hair, retinal pigmentary distrophy, dental anomalies* and *brachydactyly*.
- the egocentric essence of the eponymism does not hold true as medical doctors work in teams not individually
- they may be used in a patronizing attitude, when experienced medical doctors use eponymisms as a humiliating weapon against the young (and less experienced) residents

Comparing eponymisms with regular medical terms, pro-eponymists produced their own counterarguments:

- in what way a Latin, Greek or even English clinical name is more descriptive than an eponymism (e.g. *Atlas* versus *prima cervix* and *Courvoisier Terrier sign* versus *jaundice and non-painful enlarged gall bladder*)
- genitival formulas (binomials, trinomials or even polynomials) celebrate the researcher and they should not be considered literally possessive constructions
- synonymy characterized the language of anatomy, for example, in the first edition of *Gray's Anatomy* (1898) who frequently provides pairs of synonyms, referring, for example to "the pituitary fossa or sella Turcica" (p. 32), "the pterygoid process or tuberosity" (p. 36) or to "foramen lacerum posterius or jugular foramen" (p. 58)
- eponymization is a considerably lengthy process, which may take years before its accomplishment, and hence, nowadays the eponymized can hardly be a misnomer

- the experienced “patronizing attitude” may as well be taken as an invitation to long hours dedicated to documentary and informative reading aiming to acquire professional excellence.

Other criticized aspects refer to their possibility of accurate indexation, in the case of formulas that begin with aristocratic particles as von, van der which precede surnames, the complex structural patterns or their hybrid nature. All the above mentioned reasons for criticism ultimately represent lessons to learn from and despite their erroneous nature, they are worth preserving at least for their educational side.

6. Conclusions

Lexical lacunae have been filled with both common and proper nouns, that were originally created to denominate a certain and well-established entity. As newer and newer entities were created new names were required and people started adding new meanings to the already existing words or transferring personal names to new concepts and entities. Of the transferred proper nouns, only the eponymisms resulting from the re-use of personal names have faced more and more adversities over the years. Nowadays they culminate with the reiterated directive of their expunging from any terminology.

The exclusion of eponymisms is not only the cleansing of terminologies, glossaries and dictionaries of personal names, it is the wiping of pages or chapters in the (cultural) history of a nation, the cutting of all strings with a more or less glorious past, with the forefathers of a nation, or in even simpler words, the erasing of inter/national heritage. The exclusion of eponymisms is not an impossible enterprise, but it is a long-term, pains-taking and time-consuming project pending to the question “what good is in it?” Hard work, diligence and profitably-used energy can ultimately find the cure for cancer, hopefully, but I do wonder about what the cure of terminology may find with the exclusion of eponymisms. And the answer is as “cryptic” [sic] as an eponymism: no root, no fruit.

BIBLIOGRAPHY

Al Aboud K, Al Aboud A. 2013. “Eponyms in dermatology literature linked to Sweden.” *Our Dermatol Online*. 4:117-20.

Al Aboud K, Al Aboud D. 2013. “Eponyms in dermatology literature linked to Switzerland.” *Our Dermatol Online*. 4:121-7.

Al-Aboud, Ahmad, Al Aboud, K. 2012. “Eponyms in dermatology literature linked to Japan.” *Clinical, Cosmetic and Investigational Dermatology* 5: 15–21.

Algeo, J. 2010. *The Origins and Development of the English Language: Sixth Edition*. Boston: Wadsworth Cengage Learning.

Brdar-Szabó, R., Brdar, M. 2023. “Figuratively used product names: From ergonyms to eponyms and paragons.” *Lingua* 290, 103552.

Burleigh, M. 1994. “Wheels must roll for victory!” Children’s “euthanasia” and “Action T4.” *Death and deliverance: ‘euthanasia’ in Germany c. 1900-1945*. p. 93-129, Cambridge, UK: Cambridge University Press.

Castillo Aleman YM. 2021. “Medical eponyms: redeeming or not the long-standing tradition” *Postgrad Med J* 97: 498–500.

Drugă, L. Morărașu, N.N. 2022. *Creativitate onomastică în spațiul cultural românesc.* Bacău: Alma Mater.

Eskola, K., Hämäläinen, L. 2019. “Given names of Russian-speaking children born in Finland between 2000-2018”. *Onoma* 54: 197-217.

Freeman. M.S. 1997. *A New Dictionary of Eponyms*. New York: Oxford University Press.

Gill, D. 2011. “Doctors like Eponymity”. *Hektoen International. A Journal of Medical Humanities* (3): 1-3.

Gray, H. 1858. *Anatomy: Descriptive and Surgical*, London: Parker.

Greenough, J.B., Kittredge, G.L. 1901. *Words and Their Way in English Speech*. London: MacMilland and Co. Ltd.

Guedes, P., Alves-Martins, F., Arribas J.M., et al., 2023. “Eponyms have no place in 21st-century biological nomenclature”. *Nature Ecology & Evolution*, 1–4.

Haines, D. E., Olry, R. 2003. “James Parkinson did not die …” Eponyms in medicine: possessive or nonpossessive? *Journal of the History of the Neurosciences* 12(3): 305-7

Hamer, T., Thiele, K.R. 2021. “Proposals to amend Articles 51 and 56 and Division III, to allow the rejection of culturally offensive and inappropriate names.” *Taxon*, 70(6): 1392-1394.

Hoenig, L.J., Lipsker D. and Parish, L.C. 2023a.“Eponyms that honor Jewish dermatologists: A celebration and a remembrance, Part one: Jewish physicians who practiced before 1933.” *Clinics in dermatology* 41, 296-305.

Hoenig, L.J., Lipsker D. and Parish, L.C. 2023c. “Eponyms that honor Jewish dermatologists: A celebration and a remembrance, Part three: Jewish physicians who practiced during the Holocaust and in its aftermath.” *Clinics in dermatology* 42, 299-312.

Hoenig, L.J., Lipsker D. and Parish, L.C., FRCP (Edin) 2023b.“Eponyms that honor Jewish dermatologists: A celebration and a remembrance, Part two: Jewish physicians who practiced between 1933 and 1945.” *Clinics in dermatology* 41, 755-766.

Kondziella, D. 2009. “Thirty neurological eponyms associated with the Nazi era.” *Eur Neurol* 62:56-64.

Kricka, L., Cornish, T.C., Park, J.Y. 2021 “Eponyms in clinical chemistry”, *Clinical Chimica Acta*, 512: 28-32.

Leviţchi, Leon (1970) *Limba engleză contemporană. Lexicologie*, Bucureşti: Editura didactică şi pedagogică

McArthur, T (ed.) 1996. *The Oxford Companion to the English Language*. Oxford: Oxford University Press.

Morărașu, N.N., Drugă, L. 2011. “Projecting the Ethnic Identity of Romanian Gypsies/Roma through Contemporary first name-giving Practices.” *Onoma* 46, 77-96

Morărașu, N.N. 2006. “Challenging in translating proper names from Dickensian novels.” Popescu F. (ed.) *Translation Studies: Retrospective and Prospective Views*, 97-110, Galaţi: Editura Fundaţiei Universitare “Dunarea de Jos” din Galaţi

Morărașu, N-N. 2020. *English-Romanian Dictionary of Name-related Terms/ Dicţionar englez-român de termeni referitori la nume*, Cluj-Napoca: Editura Casa Cărţii de ştiinţă

Popescu, C.M., Popescu, F. 2021b. *The Fellowship of Eponyms and Eponymisms*. LAP Lambert.

Popescu, F, Popescu, C.M. 2021a. *Eponymization as a Key to Immortality*, LAP Lambert.

Slabin, U. 2023. “Should eponyms be kept? Emphatic yes”. *Journal of Baltic Science Education*, 22(2): 188-191.

Smith, G. 1875. *The Assyrian Eponym Canon.* London: Samuel Bagster and Sons.

Smith, G. F., Figueiredo, E. 2023. “Eliminating slurs from the scientific names of algae, fungi, and plants will cause minimal nomenclatural change.” *Megataxa*, 010(1): 026-026**,** doi.org/10.11646/megataxa.10.1.5

Swee, C.T.E. 2007. “Eponyms in Medicine.” *SMA News*, 39 (8): 21-3.

Thiele, K. 2023. “Some, but not all, eponyms should be disallowed.” *Nat Ecol Evol* 7, 1170

Thomas, P.B.M. 2016. “Are medical eponyms really dying out? A study of their usage in the historical biomedical literature”. *J. R Coll. Physicians Edinb*. 46 (4): 295–299.

Whitworth, JA. 2007. “Should eponyms be abandoned? No.” *BMJ*. Sep 1;335(7617):425. doi: 10.1136/bmj.39308.380567.AD.

Woywodt, A., Matteson, E. 2007. “Should eponyms be abandoned? Yes.” *British Medical Journal* 335(7617): 424.

Zeidman, L., Kondziella D. 2012. “Neuroscience in Nazi Europe Part III: Victims of the Third Reich.” *The Canadian Journal of Neurological Sciences*, 39: 729-746.

Zeidman, L.A. 2011. “Neuroscience in Nazi Europe Part I: eugenics, human experimentation, and mass murder.” *Can J Neurol Sci.* 38 (5): 696-703.

THE WITCH MUST DIE- THE NEED FOR (FAIRY) TALES IN TODAY'S DIGITAL SOCIETY

Simona Olaru-Poşiar
Lecturer PhD ,"Victor Babeş" University of Medicine and Pharmacy Timişoara
Lecturer PhD, "C-CLASC" Centre of Applied Linguistics and Comparative Cultural Studies

[1]

Abstract: The article analyses the need for tales in today's digital society by referring to the book The Witch Must Die, The Hidden Meaning of Fairy Tales, by Professor Sheldon Cashdan, dedicated to the psychology of fairy tales. The author examines how fairy tales help children cope with psychological conflicts. In other words, there are two forces at work in the child's mind, some good and some bad, which the child cannot oppose, and on which fairy tales have a therapeutic effect, helping him/her recognise them and make the right decisions.

Keywords: fairy tales, psychology, collective unconscious, interpretation, relationship

Fairy tales are one of the most widely shared forms of storytelling in existence. Their ubiquity across so many cultures and a tendency to exhibit similar plot mechanisms have resulted in the creation of broad universals known as "story genres." Fairy tales often have very poor, happy-go-lucky endings ("The Princess and the Pea," "The Golden Goose"), while others have very gruesome and violent endings ("Snow White," "Cinderella"). These darker renditions often cause concern regarding their psychological effect on the intended child audience (D. Dorsey, 2006). However, Hans Christian Andersen, one of the greatest authors of fairy tales, expresses, "There is a tale that is serious yet the child can understand it; it is a

[1] https://eternalisedofficial.com/2023/07/23/the-psychology-of-fairy-tales/ accessed (19.08.2024)

gentle tale that raises laughter yet is capable of making the heart tremble" (M. Clark, 1977). Here, Andersen contemplates a corrective quality to fairy tales that is most appropriate for the immature imaginations of children, which advocates the need for an investigation into understanding the psychological and philosophical significance of fairy tales.

Determining the psychological and philosophical effect of fairy tales upon children can prove to be a daunting task with many obstacles. Davey's use of modern analogies can be considered a distraction from evaluating the primary fairy tales in a close, precise manner. There is also the issue of interpretation, as such iconic fairy tales as "Snow White" can inspire vastly different philosophical conclusions. Fairy tales, at their core, are narratives; and as such, they rely heavily upon plot mechanisms, character archetypes, and other textual qualities to recycle universal human experiences to the audience. These fundamental textual qualities intrinsic to fairy tales inspire a plethora of diverse interpretations and various effects upon the reader's moral, philosophical, and psychological development.

The word "fairy tale" itself has a specific meaning. The Oxford English Dictionary[2] defines a fairy tale as "a story involving fantastic forces and beings, especially an evil witch, a benevolent fairy, a giant, a talking animal, or other improbable events, popularized by oral tradition and subsequently written down in such collections as those of the Brothers Grimm- A tale having such a story as its plot". However, this represents only one logically restrictive aspect of fairy tales, and the broader connotations, in addition to the literal fairy tales, "mythy folk tales" and "magic stories", also contain "tall tales", "hoaxes", "Märchen", and other European folk tales. Such tales exist in nearly all oral traditions and become a kind of folklore. They are always told rather than written, told through sounds and melodies. Characters, plots, themes, and devices are highly conventionalized so that both tellers and listeners already know them. And they belong to communal rather than individual ownership and deal with the values, aspirations of the common people. Aside from folk tales, other categories such as fairy tale novels, fairy tale poems, modern fairy tales, children's fairy tales, and other tales similar to fairy tales also suit the same study (D. Dorsey, 2006).

Fairy tales, used in the narrowest sense, indicate a sub-genre of folk tales that begins with the "Once upon a time…" opening and ends with the not very common "And they lived happily ever after" conclusion. And these tales involve marvellous actions and supernatural forces like fairies, magic, dwarfs, etc. such as "Cinderella", "Sleeping Beauty" and "The Frog King". The characterization is more often than not a few strokes, didactic and exaggerated, and the plots have situations, twists, solutions, and a definite conclusion with a plainly stated moral.

In many ways, the tale is a response to philosophical problems and questions. Just as philosophical texts often move through a series of acts and events, whose consequences are subtly deliberated, consideration of philosophical issues can emerge from narrating a tale. But there is also a more specific relationship between philosophical problems and fairy or wonder tales, one rooted in their clearly defined nature and historical development. The fascinating tales of the old peoples of the earth, tales on the brink of civilization, were wonder tales on an edge of time before ready communication, writing, books, and scholarly texts including good libations. Ethnographically, it seems plausible that after humanity's intellectual merger with possible fairies, wide witches, ogres, giants, and monsters, wonder tales lateralized into fairy tales, dispossessing their old wonder with insipidness, witlessness, fallacies, and commonplaceness, before seeking a flicker of wonder in other worlds (D. Dorsey, 2006). And as human subjection to machines became more monstrous and monstrous, a more magical fairy book (widening the more historical question of a mass media philosophy) filled with impossible miracles now more busily flounders into a clenched sleep.

[2]https://www.oxfordreference.com/ accessed (11.08.2024)

It is the take of wonder tales (and more wonder altogether) from humanity and its loss as the earth turned over and wonder fell into mistake. So the query journey to wondrous times more wonder did not flicker as heaven or in some hyperbolical time outside the mundane earth, but rather somehow as they became, a deep rift in time, more strangely human than all humanity and its discourses (Tesar et al., 2016). But the depths of the past do not simply vanish; they do concrete lines for future impossibility and possibilities whose gramme demons bend/dog the infinite delays of becoming human.

The book *The Witch Must Die, The Hidden Meaning of Fairy Tales*, by Sheldon Cashdan, is dedicated to the psychology of fairy tales. The author examines how fairy tales help children cope with psychological conflicts by projecting their own internal struggles between good and evil onto the battles played out by story characters. Sheldon Cashdan shows how fairy tales can be used in therapy to address issues such as lust, laziness, vanity, envy, illness. Tired of psychoanalytic or feminist approaches to fairy tales, the writer explores the perfect approach towards literature covering the genre.

Sheldon Cashdan is a professor of psychology at the University of Massachusetts. In this book he proposes a therapeutic approach to fairy tales, starting from the 'effects' they have on children. The author examines how fairy tales help children cope with psychological by projecting their own internal struggles between good and evil onto the battles played out by story characters. Moreover, the author shows how fairy tales can be used in therapy to address issues such as lust, laziness, vanity, envy, illness. Tired of psychoanalytic or feminist approaches to fairy tales, the writer explores the perfect approach towards literature covering the genre.

Analysing a number of well-known fairy tales, the author tries to answer some questions: what is the purpose of fairy tales, how do they work in the minds of young children and not least why must the witch die?

Professor Cashdan starts from the phenomenon of cleavage introduced by Freud in 1927 to describe the coexistence in the self of two different attitudes towards reality: one that refuses reality, replacing it with a product of desire, the other that takes account of it, the two attitudes being at odds with each other.

In other words, there are two forces at work in the child's mind, some good and some bad, which the child cannot oppose, and on which fairy tales have a therapeutic effect, helping him to recognise them and make the right decisions.

For example, all children are greedy and covetous. On the other hand their mother tells them that greed is bad, and many know from experience that if they eat too much their tummy hurts. But how many can resist a new cake, even if they've already eaten one? This result in two desires: one to give in to greed and eat the second cake and one to do the right thing and stop eating. A fairy tale like 'Hänsel and Gretel' helps children understand where extreme greed can lead.

There are, however, aspects to which Sheldon Cashdan fails to give very convincing explanations: if fairy tales were not written for children, as he mentions in the first chapter, how is it that, even despite their processing over time and their transformation into children's texts, the primary elements Cashdan relies on in his analysis are important and essential parts of the original fairy tales?

Even if the witch does not die because she represents 'the embodiment of female sexuality and power', however, feminist interpretations should not be totally ignored. If fairy tales illustrate to some degree the life, world views and mentalities of the times in which they were written, then we cannot ignore the connections of earlier eras altogether.

A brief example would be Cashadan's explanation of the absence or passivity of the father in many of the fairy tales. The author suggests that the father is absent because the primary role in the child's life is played by the mother. However, this absence of the father is

also a perfect illustration of the reality of the time: men were generally away at war, hunting or on business, often ignoring family matters altogether and fairy tales were not written for children.

The book is one that is definitely worth reading 'technical details' being easy to understand, and one that makes us think about the significance of some of the details in the fairy tales and, oddly enough, look at the film ' Fight Club' as a modern fairy tale with an upside down message. But does the witch have to die?

This book is an intellectual delight. It's said to be the first book translated into Romanian on fairy-tale psychology. So it may be, their criteria, but much more practical is this one. From everything the reader is allowed to grasp, the witch has to die. Her death saves the childishness of the scares.

As adults, however, we are still looking for a solution. I think of the witches in my life, women who, with a word (or more, as they are women) have made me feel the shivers of a not exactly white magic- jealousy, envy, obsession with competition, beauty, uniqueness. But I never for a moment wished them dead, and now I don't even let myself be touched by their arrows. Malice isn't gratuitous; it always has a solid motivation behind it and at least a point of contact to anchor itself to me. Yes, fairy tales are not (only) for children. But who knows, maybe a fairy tale started any witch's tale.

Fairy tales have marked our childhood in one way or another. Between being, as a generic term, and man, as a spiritual particularization of the concept, life builds its temple with Sapphic meticulousness, uncovering the place where eternal time chose its origin. In the geometry of spirituality, the conjunction of the ephemeral moment with eternity undoubtedly occurs as a reaction to the tragic feeling that increasingly tends to overwhelm contemporary man. Here, at the crossroads between the sacred and the profane, the word reconfigures its demiurgic virtues, looking princely at the third millennium as a natural moment on the axis of the passage from yesterday to tomorrow. Precisely by the perennial nature of its status, the word evokes the divine will that created it at the moment of the Creation. It was the first in the beginning, and then man came, from the same divine will, as an expression of the miracle of germination from the very heart of the Word. And man was born as a sign of materiality, in the image and likeness of the universal Creator.

Together, word and man began to know the World, in a common work which, through metaphor, gave the measure of the projection into the absolute of the dreamed image of the concrete universe.

It sounds like a story - perhaps it is, a kind of metaphorical delusion - but the miracle of this coexistence of word and man has triggered a process of infinite refinement of the concept of existence, beyond the concrete, biological aspect. In the word, for example, the flower is not simply an object that adorns the seen world, but becomes a mechanism that triggers in the human spirit the process of relating to beauty, as a space of freedom of access to that zone of chiaroscuro between dream and reality. The word creates a feeling of ennoblement in the being, which carries it both on the lips and in the depths of the soul, through its copulation. There, at the border between the seen and the unseen, the spoken and the unspoken converge, reconfiguring the being of the one who explores life beyond the concreteness of the surrounding objects.

The demiurgic virtues of the word are sustained precisely by this complex process, ignoring the blind power of the forces that arrogantly claim the right to dominate them. The word has not grown old, because there is enough space in it to fit, without rest, in the division of eras, the whole historical world and its existence constructed from the chain of events. It remains the only perennial value in relation to all the others that were born historically and therefore transient.

In the third millennium, the modern man lives with a sense of fear of the tyranny of time, which dizzyingly unwinds its thread, leaving the inexorable end in sight? It is, of course, a feeling built into the surface of things and not into the core of the word. There, in the significant depths, time neither corrodes nor bites into the integrity of life, but demiurgically enhances its existential space in a perpetuum mobile, building the other, unseen dimension of being - the spirit. It is the gesture of supreme condescension towards the man of the millennium in which we find ourselves.

The original sacred time has today become communication, combining actions of putting into common, towards fulfilment; thus, the geometric place of the Latin verb labor - labores is constructed, in the postmodern variant of the long infinitive: collaboration. In order to avoid the contemporary identity crisis, the human being is assiduously seeking a place of spiritual life under the sign of togetherness. Man is aware, forced by history, of the impossibility of solitary survival. Whether animated by nostalgia for his origins or not, the Adamic spirit disarms in the face of the contemporary existential model, allowing a new concept of communication to develop. In integrating into this new spirit, the being has the chance to redefine its own identity by reconfiguring the integrating social model. Spiritual loneliness, combined with material deprivation, can give rise to a second expulsion from heaven, that of modern man, a prisoner of history. This is the origin of the contemporary identity crisis, which generates pathology of isolation, of isolation, of a daring assumption by contemporary man of postmodern solitude. Feeling alienated from the word given at the Making of the World, for therapeutic reasons, man turns to the virtual space, where social groups give him a sense of belonging to a world that is still alive. In the biological concreteness of his existence, man discovers a gap that deepens the chasm between him and the concrete world, offering him his own failed social destiny.

Returning to the demiurgic virtues of the word, valuing the collective spirit in relation to individuality, reconfiguring the space of real communication as an alternative to the virtual one, can, by converging, give the existential crossroads to the man of the third millennium. And to respond to its questioning spirit, quo vadis finds a viable solution in communication through the word, rediscovering its sacred power to build rather than destroy.

The plea for communication, beyond historical time, opens access to the sacred dimension of concrete life projected in spirit. History thus becomes anachronistic, a sign of original sin, reedited moment by moment, through the sum of fleeting facts, altered by collective oblivion. Physical memory refuses information. Access to data is provided by the setting in motion of virtual space.

What cannot be accessed in this way is the spirit of the word, its sensitive side, which ensures the humanisation of the world excessively technicalised by civilisation. The chance of preserving our spiritual being in the historical context of the third millennium lies in the attitude towards the word as the only carrier of the spirit beyond the perishability of the biological in us.

BIBLIOGRAPHY

Baldick, Chris. *The Oxford Dictionary of Literary Terms- 3rd Edition*, 2008

Blackmore, M. & Pugh, C., *'Better the devil you know': feminine sexuality and patriarchal liberation in The Witch*. Journal for Cultural Research, 2023

Anderson, Maureen. *Witch as Metaphor in America: an Interdisciplinary Analysis of the Linguistic Shaping of Women in Literature*. Diss. US: ProQuest Information and Learning Company, 2007.

Bird, Anne-Marie. *Women Behaving Badly: Dahl's Witches Meet the Women of the Eighties.*‖ Children's Literature in Education 29.3 (1998): 119-129.

Cashdan, Sheldon. *The Witch Must Die*. New York: Basic Books, 1999.

Cashdan, Sheldon, *The Witch Must Die: The Hidden Meaning of Fairy Tales*, Basic Books, Perseus Books Group, 2000

Dahl, Roald. *The Witches*. New York: Puffin Books, 1983.

Estés, Clarissa Pinkola. *Women Who Run with the Wolves*. Ballantine Books: New York, 1992.

Foley, Helene P.*Homeric Hymn to Demeter*. Princeton, NJ: Princeton University Press, 1993.

Russo, Stacy., Lawson, Valerie. *Mary Poppins, She Wrote: The Life of P.L. Travers*. S & S.‖ Library Journal 15 Oct. 2006: 60.

Tesar, M., W. Kupferman, D., Rodriguez, S., & Kathrina Arndt, S. *Forever young: Childhoods, fairy tales and philosophy*, 2016

Tindall, Robert & Susana Bustos. *The Shamanic Odyssey: Homer, Tolkien, and the Visionary Experience*. Park Street Press, Rochester, VT, 2012

Travers, Pamela Lyndon. *Mary Poppins*. 3rd. New York: Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company, 1997.

Valverde, Cristina Pérez. ―*Magic Women on the Margins: Eccentric Models in Mary Poppins and Ms Wiz. Children's Literature in Educatio*n 40.4 (2009): 264-274.

Walker, Barbara G.*The Woman's Encyclopedia of Myths and Secrets*. New York: Harper & Row, Publishers, Inc., 1983

THE ENACTMENT OF LEGAL TRIAL SIMULATIONS IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING: AN INNOVATIVE APPROACH

Cristina-Dana Popescu
Lecturer, PhD, „Ovidius" University of Constanța

Abstract: This paper proposes a novel approach by examining a modern method of teaching legal English through the implementation of legal process simulations. In the context of globalization and the increasing need for linguistic competence in the legal field, conventional approaches to teaching English have become inadequate. Legal trial simulations offer a practical and interactive approach that not only enhances students' language skills but also develops their specific legal competencies. This innovative method combine theory with practice, providing students with the opportunity to apply linguistic knowledge in real legal contexts. Legal process simulations create an interactive environment where students can experience various roles within a trial, such as lawyers, judges, or witnesses, helping them practice legal vocabulary, argumentation, and the ability to formulate pleadings in English.
The main aim of this paper is to highlight the benefits of this method, such as increasing confidence in using English, improving legal competencies, and developing collaboration and teamwork skills. Additionally, the paper focuses on stimulating critical thinking and the ability to adapt to unforeseen situations, which are essential factors in legal practice.
Furthermore, the paper examines how legal process simulations serve as an effective and engaging method for teaching English, significantly contributing to the professional development of students. This approach not only enhances linguistic competencies but also prepares students for the practical challenges of the legal profession in a globalized environment.

Keywords: legal trial simulations, pleadings, legal vocabulary, linguistic competencies, legal practice.

English has established itself as the international language of business, science, technology, and, increasingly, education. In a globalized context, linguistic proficiency is essential for both professional and academic success, and communication skills in English have become a fundamental requirement. The development of these skills entails more than simply acquiring an extensive vocabulary or learning grammatical rules. Effective communication across diverse contexts, be it formal, informal, professional, or academic, is essential. In the legal field, proficiency in English necessitates not only the use of technical language but also the ability to construct persuasive arguments. Teaching English in this context emphasizes the development of specific linguistic skills to ensure the accurate and efficient use of legal terminology. Effective communication is paramount in the legal profession, as it demands clear and precise expression, the ability to structure logical arguments, persuade, and accurately interpret legal documents. For law students, advanced proficiency in English is an essential requirement, as it grants them access to international legal literature, relevant judicial decisions, and important academic articles. Integrating the teaching of legal English into a curriculum tailored to students' needs involves not only the transmission of theoretical knowledge but also the use of practical activities, such as simulated negotiations, drafting contracts in English, and participating in mock legal debates.

These interactive activities facilitate the natural development of students' communication skills within a realistic and professional framework. Traditional teaching methods, which predominantly focus on the rote memorization of vocabulary and grammar rules, are increasingly inadequate to address the needs of contemporary learners. In an era of

rapid technological advancement, language instruction must evolve by incorporating modern and effective pedagogical strategies.

Techniques such as simulations, case studies, online discussions, and collaborative projects not only enrich language acquisition but also cultivate critical thinking, collaboration, and problem-solving skills.

These approaches transform the classroom into a dynamic environment that prioritizes student engagement and active interaction while promoting autonomy in the learning process. A notable example of this evolution is the integration of technology in education, which provides access to e-learning platforms, interactive applications, and multimedia resources that enhance the overall educational experience. Moreover, the incorporation of gamification, applying game design elements in educational contexts, has gained significant traction, motivating students to participate actively and learn in a more enjoyable and interactive manner.

Interactive teaching methods are crucial for fostering an applied learning environment, as opposed to one that is merely theoretical. In the traditional model, the teacher serves as the primary source of knowledge while students passively absorb information. Conversely, interactive methods redefine this dynamic by placing students at the centre of the learning process. Through simulations, debates, guided discussions, and collaborative teamwork, students are provided with opportunities to actively practice their communication skills in a collaborative context. These methods not only enable students to assimilate educational material more effectively and efficiently but also inspire them to engage in critical thinking, analyse information, and contribute their own perspectives.

Another major benefit of interactive methods is that they allow for the personalization of the learning process. Each student has a unique learning style, and interactive methods provide the necessary flexibility to meet the individual needs of each participant. This type of teaching also fosters the creation of an inclusive educational environment, where students feel comfortable actively participating and expressing their opinions. Among the most frequently used techniques are Communicative Language Teaching (CLT), Task-Based Learning (TBL), collaborative learning methods, and formative feedback techniques. These strategies enable students to practice their language skills in a natural and interactive setting, where mistakes become learning opportunities.

Simulations and role-playing have become an important component of the teaching process, particularly in English language instruction. These interactive teaching methods actively engage students, providing them with the opportunity to develop their language skills through practical experimentation and the application of knowledge in real or simulated contexts. During simulations, students assume various roles, ranging from everyday scenarios, such as informal meetings, to complex professional situations, such as business negotiations or simulated legal proceedings. These activities require students to use English in a creative and adaptable manner, compelling them to think quickly and express their ideas clearly and convincingly.

In recent years, English language teaching has evolved from a focus on grammar and vocabulary to a more integrative approach that emphasizes the development of communication skills in relevant and authentic contexts. In this regard, legal process simulations have become an increasingly popular teaching tool, especially in English language courses for the legal field. This method offers a unique opportunity to combine language learning with the development of legal competencies, providing students with a practical and interactive experience. Legal process simulations allow students to improve their language skills while becoming familiar with specific legal terminology and real legal processes.

Although the benefits of simulations are evident, there are several challenges that must be considered to ensure the success of this teaching method:

Preparation and Necessary Resources: The organization of a legal process simulation requires thorough preparation from both the instructor and the students. The instructor must create complex and relevant scenarios, prepare materials and resources, and ensure that students are familiar with legal terminology and procedures. This can pose a challenge for courses with large student numbers or for institutions with limited resources.

Linguistic Level Differences: Within a group of students, there may be significant differences in linguistic competencies. Some students may encounter difficulties in understanding or using specific legal terminology, which can affect the quality of the simulation. The instructor must devise strategies to tailor activities to meet the individual needs of each student, which may require additional planning.

Time Management: Moreover, legal process simulations can be quite time-consuming, both in terms of preparation and execution. In the context of an English language course, it is essential to maintain a balance between the various aspects of language learning (grammar, vocabulary, written and oral expression), and simulations must be integrated in a way that does not negatively impact other teaching activities.

To overcome the mentioned challenges and maximize the efficiency of legal process simulations, several strategies can be useful:

Integration of Simulations into the Curriculum Simulations should not be isolated activities but should be coherently integrated into the curriculum. They can be used as final activities to consolidate the knowledge accumulated throughout a module or as continuous assessment exercises. The instructor can allocate time for the preparation of legal terminology in previous lessons and use simulations to evaluate students' progress.

Adapting Scenarios to Students' Linguistic Levels to ensure that all students can actively participate in simulations, the instructor can adapt the complexity of the scenarios according to their linguistic competence levels. For example, advanced students can be involved in more complex processes with detailed debates and arguments, while beginner students can participate in simpler scenarios, focusing on basic vocabulary.

Technology can play a significant role in facilitating legal process simulations. Online platforms and interactive applications allow students to participate in virtual simulations, record and analyse their performances, and collaborate efficiently with peers. Additionally, the instructor can use technology to create multimedia resources that explain legal procedures or provide examples of best practices.

Legal simulations have a profound impact on the development of students' linguistic competencies, particularly in terms of formal communication and technical writing skills. The use of legal language in English represents a major challenge for many students, but participation in simulations offers the opportunity to learn and practice these skills in a controlled and supportive environment. One of the most important skills developed through legal simulations is the ability to structure and present a clear and coherent argument. This involves not only a good understanding of legal terminology but also the ability to organize information logically, anticipate and counter the opponent's objections, and persuade the audience or judge. Additionally, legal simulations contribute to the improvement of writing skills. In these simulations, students are often responsible for drafting legal briefs, complaints, and other relevant documents, providing them with the opportunity to practice formal writing in English while adhering to the strict conventions of legal discourse.

Oral interaction is another key element of simulations, compelling students to enhance their verbal fluency, pay attention to the nuances of language, and develop active listening skills. During simulations, students must respond quickly to questions and objections raised by opponents or judges, which requires a deep understanding of the English language and the

legal context. Legal simulations substantially contribute to the development of students' linguistic competencies. They create a connection between linguistic theory and legal practice, facilitating the acquisition of skills necessary for using English in a formal, specialized, and highly competitive setting. The legal environment represents an exceptionally complex and demanding context, where linguistic competencies play a crucial role. In a globalized world, where national legal systems frequently interact with international ones, English has become a reference language in the legal field. The use of professional English in this context requires an extensive set of skills, which include not only language proficiency but also adaptation to specific terminology and the particularities of legal discourse. These include the development of specialized linguistic competencies, their practical applicability in a wide range of contexts, and the opportunity to use English in a formal setting, where rigor and precision are essential.

One of the main advantages offered by the legal environment is the exposure to technical and precise terminology. Legal language in English has a number of distinct characteristics, being marked by formality and rigid structure. This specific vocabulary is used in official legal documents, contracts, litigation, and negotiations, providing students and practitioners with the opportunity to learn and apply legal concepts in an international professional setting. For instance, the use of Latin expressions such as habeas corpus, prima facie, ad hoc is common in English legal discourse, meaning that a legal professional must not only be fluent in English but also familiar with these linguistic nuances. This exposure to an extensive international vocabulary helps students develop advanced skills in understanding and using specific legal language, preparing them for professional interactions with lawyers, judges, and other institutions on a global scale.

The legal environment offers an excellent framework for developing writing and argumentation skills in English. Drafting legal documents, such as contracts, complaints, briefs, or legal opinions, requires not only a strong command of the language but also the ability to structure complex ideas clearly and logically. Legal documents are, by their nature, extremely precise, and any error in interpretation or expression can have serious consequences.

Oral argumentation is another advantage of using professional English in the legal environment. Participation in judicial proceedings, moot court simulations, or negotiations provides practitioners with the opportunity to develop formal communication skills. They must present their viewpoints, counter the opponent's arguments, and persuade a judge or jury, all while using precise and coherent legal language.

Another advantage of using English in the legal field is access to an international professional framework. Frequently, lawyers, judges, and other legal professionals interact with counterparts from other countries, participate in cross-border proceedings, or handle cases involving international laws and conventions. English is often the common language in these situations, allowing professionals to communicate effectively and understand complex legal details in their global collaborations. In addition to professional interactions, the legal environment also offers the opportunity to collaborate with individuals from diverse cultures and legal systems. For instance, in international negotiations, English language skills must be complemented by intercultural sensitivity and the ability to adapt messages to different contexts. This ability is essential for the success of any legal professional, who must be able to negotiate and collaborate effectively on a global scale. The use of English in the professional legal environment is not limited to linguistic fluency; it also involves critical thinking and detailed analysis of information. Legal professionals must be capable of examining legislation, interpreting legal terms and concepts, and structuring their arguments logically, all in English. Thus, the legal environment provides an excellent opportunity for developing critical thinking and analytical skills in this language.

Activities such as legal research, drafting briefs, and preparing pleadings challenge students and professionals to identify and develop strong arguments, anticipate objections, and construct coherent reasoning. These skills are essential for success in an international legal environment.

Negotiations constitute a fundamental element in the legal field, whether it involves commercial contracts, dispute resolution, or judicial proceedings. The use of English in negotiations requires impeccable command of the language and an exceptional ability to adapt to the arguments and style of the interlocutor. In the legal environment, negotiation skills are developed through practical experience, and the use of professional English in these situations contributes to the refinement of these abilities. An effective negotiator must be capable of using language not only to present arguments but also to build relationships, influence decisions, and find compromise solutions. These skills are extremely valuable in a global business environment, where English is often used as a common language.

Mock trials represent an innovative and effective method of teaching English, especially in the legal context. They offer students the opportunity to learn in an active way, develop their linguistic and legal skills, and collaborate in teams. Although their implementation involves challenges related to resources and time management, the benefits for student learning are significant. By carefully integrating these activities into the curriculum and adapting them to the needs of students, teachers can transform the teaching of English into a dynamic and relevant educational experience.

The legal environment offers multiple advantages for the use of professional English, including exposure to specialized terminology, the development of drafting and argumentation skills, access to international interactions, and the opportunity to enhance critical thinking and negotiation abilities. All these skills are essential for success in a globalized legal field, where effective communication in English is not only a requirement but also an indispensable asset for successful legal careers.

Integrating interactive and innovative techniques in teaching English is essential to meet the current demands of students and to prepare future professionals capable of communicating effectively in a globalized context. Especially in the legal field, linguistic skills play a crucial role in professional success, and interactive methods provide an optimal framework for developing these skills.

BIBLIOGRAPHY

1. Gibbons, J., Forensic Linguistics: An Introduction to Language in the Justice System, Wiley-Blackwell Publishing, US, 2003

2. Hyland, K., English for Academic Purposes: An Advanced Resource Book, Routledge, 2006

3. Johnson, K. E., and Golombek, P. R., Research on Second Language Teacher Education: A Sociocultural Perspective on Professional Development, Routledge, 2011

4. Matulewska, A., Legal Language: A Pragmatic Approach to Legal Translation, Peter Lang, 2013

5. Tiersma, P. M., Legal Language, University of Chicago Press,1999

6. Richards, J. C., and Rodgers, T. S., Approaches and Methods in Language Teaching (3rd ed.). Cambridge University Press, 2014

THE CONCEPT OF TRANSFORMATION. WAYS OF EXPANSION

Loredana-Liliana Buzoianu
Lecturer, PhD, „Dunărea de Jos" University of Galaţi

Abstract: A special place in the serious understanding of syntax is the process of transforming a sentence into a clause and a clause into a sentence: contraction and expansion. This aspect illuminates and develops clear and logical thinking. It has been found in school practice that students understand subordinates much more easily and they establish correctly syntactic functions if they resort to the two techniques: contraction and expansion, making the correspondence between the part of the sentences and its subordinate. These procedures existed somewhat in the tradition of our school grammars and those for the general public, having the structure of syntactic transformation exercises. After 1954, they were eliminated from school programs and textbooks or were treated superficially, which led to a poor understanding of the notions of syntax, to an uncertain establishment of subordinate clauses and sentence parts.

Keywords: Sentence parts, subordinate clauses, transformation, syntax, expansion

Expansiunea părţilor de propoziţie la nivel de propoziţii subordonate implică trei procese esenţiale: **predicativizarea** directă sau indirectă a unităţii expansionate, decuplarea ei de regent prin *eliminarea totală sau parţială a elementului de relaţie* (prepoziţie sau locuţiune prepoziţională) şi recuplarea ei prin introducerea unui element de relaţie specific nivelului la care se face expansiunea (conjuncţie sau locuţiune conjuncţională) şi în sfârşit, *restructurarea unităţilor constitutive ale propoziţiei subordonate* rezultate în raport cu noul statut garmatical al unităţii cu funcţie predicativă. Cele trei procese se petrec simultan, fiind solidare şi, în acelaşi timp, decisive, pentru validarea ca propoziţie subordonată a noii structuri.

I. În procesul de expansiune, sunt aranjate numai unităţile sintactice dependente, iar trecerea de la nivelul sintagmatic la nivelul frazei se realizează prin introducerea unei funcţii predicative, care constituie nucleul în jurul căruia se grupează unitatea transformată şi, prin aceasta calitate, defineşte propoziţia rezultată. Există mai multe procedee de predicativizare, folosirea unuia sau a altuia este condiţionată de calitatea semantică şi gramaticală a unităţii determinative.

I.1. *Predicativizarea verbelor la modurile nepersonale* prin actualizarea lor la modurile personale, fiecare caracterizându-se prin transformări specifice:

a) *Infinitivul* se transformă în *indicativ* când apare ca determinant pe lângă verbe, substantive şi adjective derivate de la verbele al căror radical verbal acceptă expansiunea *că, pentru că, până + indicativ: „*Crede a fi descoperit adevărul" / „Crede că a descoperit adevărul.", „L-a pedepsit pentru a fi încălcat regulamentul şcolar.", „Avea mulţumirea de a fi rezolvat totul" / „Avea mulţumirea că a rezolvat totul", „Până a veni el, am citit o carte"/ „Până a venit el, am citit o carte". Prin conţinut însă infinitivul se adaptează cel mai bine la poziţia *conjunctivului*, între cele două moduri adesea, raportul de întrebuinţare este de variaţie liberă, cunoscând însă, în anumite situaţii, şi contexte specifice. Infinitivul se transpune prin conjunctiv când apare ca determinant pe lângă verbe, substantive, adjective şi adverbe care acceptă expansiunea la nivelul frazei de tipul *să, ca să, fără să, în loc să, decât să, pentru ca să + conjunctiv*: „A început a râde"/ "A început să râdă", „Vă rugăm a ne proteja"/ „Vă rugăm ca să ne protejaţi", „A reface e mai greu decât a face"/ „Să refaci e mai greu decât să faci", „Suntem datori de a combate minciuna"/ „Suntem datori să combatem minciuna", „Elevul are datoria de a învăţa"/ „Elevul are datoria să înveţe".

Nu poate fi transpus în poziţia conjunctivului infinitivul care apare în contexte specifice, realizându-se numai ca determinant la nivel sintagmatic: a început prin *a + infinitiv*, constă în *a + infinitiv*, rezultă din *a + infinitiv,* s-a limitat la *a + infinitiv*.

b) supinul, care în planul conţinutului prezinta similitudini cu infinitivul va urma calea acestuia pe de o parte, iar, pe de alta, prin întrebuinţările sale specifice, va urma o cale proprie, cu o distribuţie mai restrânsă. Ca şi infinitivul, supinul, cunoaşte două modalităţi de transpunere: *prin indicativ şi prin conjunctiv*. Prin indicativ poate fi transpus supinul în dependenţă de un substantiv faţă de care îndeplineşte funcţia de atribut al destinaţiei sau al originii: „Are o maşină scris."/ „Are o maşină cu care scrie", „Trăieşte numai din bani de căpătat"/ „Trăieşte numai din bani pe care îi capătă". Prin conjunctiv, se transpune supinul în dependenţă de un verb cu un adjectiv, un adverb sau un substantiv derivat de la verb al cărui radical are ca regim conjunctivul: „A plecat la cosit"/ „A plecat să coseasca", „Are o mamă bună de pus la rană"/ „Are o mamă bună încât să fie pusă la rană", „E uşor de spus, dar îi e greu de făcut"/ „E uşor să spui, dar e greu să faci", „Are poftă scris" / „Are poftă să scrie".

c) Gerunziul, exprimând o acţiune similară cu a verbului determinat, în expansiunea sa, se va adapta la categoriile gramaticale specifice acestuia. Se dezvoltă într-o propoziţie subordonata gerunziul dependent de un verb, un substantiv sau un adjectiv, faţă de care îndeplineşte o funcţie sintactică de determinare: *subiect*: „Învăţându-mă înseamnă că-mi doreşti binele" / „Dacă mă înveţi înseamnă că-mi doreşti binele"; *atribut:* „Meri gemând de rod se înşirau pe marginea şoselei" / „Meri care gemeau de rod se înşirau pe marginea şoselei"; *complement direct:* „Am auzit plouând" / „Am auzit că ploua"; *complement indirect:* „S-a plictisind tot ascultând" / „S-a plictisit să tot asculte"; *complement circumstanţial de timp:* „Ajungând acasă a constatat lipsa banilor" / „Când a ajuns acasă a constatat lipsa banilor"; *complement circumstanţial de cauză:* „Îmbolnăvindu-se, n-a mai ajuns în tabără" / „Fiindcă s-a îmbolnăvit n-a mai ajuns în tabără"; *complement circumstanţial condiţional:* „Muncind vei reuşi în viaţă" / „Dacă munceşti vei reuşi în viaţă".

d) Participiul urmează, de regulă, normele de expansiune ale adjectivului, cu care , de cele mai multe ori se asimilează. Ceea ce poate să constituie o caracteristică a participiului este posibilitatea de actualizare a diatezei în raport cu sensul activ sau pasiv pe care îl păstrează în calitatea de verb. Ca urmare, un participiu activ se va transpune printr-o formă verbală personală la diateza activă: „El este un elev citit" / „El este un elev care a citit mult", iar participiul pasiv se va transpune printr-o formă verbală personală la diateza pasivă „Este un om apreciat de toţi" / „Este un om care este apreciat de toţi". Participiile cu dublu sens, activ şi pasiv, cunosc, în expansiunea frastică, cele două modalitătî de transpunere: „El este student bine pregătit" / „El este un student care s-a pregătit bine / care a fost pregătit bine".

Predicativizarea verbelor la modurile nepersonale constituie procedeul cel mai fregvent şi cel mai economicos, în acelaşi timp, deoarece nu se mai produce procesul de restructurare a unităţilor de verb.

2. Inserarea verbelor *a fi şi a avea* în cazul unităţilor sintagmatice nomonale, a atributului adjectival sau substantival, care devine o propoziţie subordonata atributivă; alegerea verbului *a fi* sau *a avea* va fi condiţionată de structura si semnificaţia atributului. *A fi* este introdus în sintagmele nominale, în care atributul este exprimat printr-un adjectiv: „Mielul blând suge la două oi"; sau „Mielul care este blând suge la două oi"; sau printr-un substantiv la nominativ, în genitiv sau acuzativ cu valoare de calificare: „Băiatul lui, student la medicină, a primit o bursă în străinătate" / „Băiatul lui, care este student la medicină, a primit o bursă în străinătate", „Am vorbit cu un om de încredere", „Am vorbit cu un om care este de încredere".

Verbul *a avea* se inserează în sintagme nominale în care atributul este exprimat printr-un substantiv în cazul acuzativ cu prepoziţiile *cu / de*, care exprimă conţinutul, asocierea, măsura, calificarea: „Am cumpărat o carte cu teste de inteligenţă" / „Am cumpărat o carte

care avea teste de inteligenţă, „El este un om de suflet” / „El este un om care are suflet”. Unele situaţii cunosc ambele posibilităţi de predicativizare, cu verbul *a fi* şi cu verbul *a avea*: „A venit omul cu faţa roşie” / „A venit omul care avea faţa roşie”.

3. *Anticiparea sau reluarea în subordonată a verbului dominant*, în poziţie predicativă, procedeu caracteristic expansiunii unităţilor sintactice cu funcţie circumstanţială comparativă, opoziţională, cumulativă, de excepţie: “Învăţ ca tine” / “Învăţ cum înveţi tu”, “În loc de hărţi, ne-a adus caiete” / “În loc să ne - aducă hărţi, ne-a adus caiete”.

4. *Verbalizarea numelui, a adjectivului şi a adverbului derivat de la verb* şi actualizarea lor în poziţie predicativă, prin modurile verbelor personale. Prezintă această posibilitate substantivele abstracte (plecare, sosire, cules, călătorie, venire,etc), adjectivele cu sufixe ca: *-tor, -bil, -iv*. „Îi place călătoria cu avionul” / „Îi place să călătorească cu avionul”; „El este un băiat muncitor” / „Este un băiat care muncește”.

5. *Predicativizarea unor adverbe şi locuţiuni adverbiale* care creează posibilitatea unei expansiuni prin subordonare la nivelul frazei. Iniţial, aceste adverbe sau locuţiuni adverbiale funcţionează, la nivel sintagmatic, ca determinanţi ai unui verb: „Soseşte probabil mâine”, „El cu siguranţă va reuşi”. Prin predicativizarea adverbelor şi a locuţiunilor adverbiale, unitatea dependentă a cărei expresie este adverbul suferă două transformări fundamentale: din poziţie dependentă trece în poziţie independentă şi cu această calitate se proiectează la nivel superior ca unitate sintactică de tip propoziţie, subordonându-şi totodată propoziţia al cărei constituent dependent era iniţial; ca urmare, de la o propoziţie, prin predicativizarea unor adverbe, se ajunge la o unitate sintactică superioară, la o frază. Remarcantă pentru acest proces este prezenţa conjuncţiilor *că* şi *să* ca mijloace de expansiune prin subordonare la nivelul frazei: „Probabil că mâine soseşte”, „Cu siguranţă că va reuşi”, „De prisos să mai discutăm”.

II. *Joncţiunea* se realizează:

a) prin introducerea unui pronume relativ (*care, cine, ce, cât*) sau al unui adverb relativ (*unde, când, cum, încotro*): „Harnicul ia examenul” ***CINE*** este harnic ia examenul”; „Capul plecat sabia nu-l taie” / Capul ***CE*** se pleacă, sabia nu-l taie”, „Elevii silitori sunt lăudaţi de profesor / Elevii ***CARE*** sunt silitori sunt lăudaţi de profesor”; „Băiatul era galben ca ceara / Băiatul era galben ***CUM*** e ceara”; „Veniţi aici la mine / Veniţi aici ***UNDE*** sunt eu”; „Ieşind pe uşă, se auzi strigat de cineva / CÂND ieşi pe uşă, se auzi strigat de cineva”.

b) prin înlocuirea cu conjuncţii (locuţiuni conjuncţionale), a prepoziţiilor (locuţiunilor prepoziţionale) sau a unor adverbe relative: “Mă gândesc ***de*** plecare / Mă gândesc ***să*** plec”; ,***Din pricina*** ploii, nu am plecat la spectacol / ***Din pricină că*** ploua, nu am plecat la spectacol”; “***O dată*** plecat, nu mă mai întorc / ***Dacă*** am plecat nu mă mai întorc”. Selecţia elementului de relaţie (conjuncţie sau locuţiune conjuncţională, pronume sau adverb relativ) este condiţionată de patru factori: regentul cu trăsăturile sale semantice şi gramaticale, natura morfologică a determinantului, funcţia exprimată şi stilistică, dintre aceştia, ponderea cea mai mare o deţine primul factor.

În prezenţa unui substantiv în calitate de regent, selecţia de bază a elementului de relaţie cu care se realizează expansiunea la nivelul frazei va fi reclamată de conţinutul unităţii dominante. Conjuncţiile *ca, să, dacă* vor marca o subordonată atributivă, numai dacă regentul este un nume abstract: „dorinţă de a învăţa / dorinţa să înveţe”; adverbele relative *unde, cum, când,* vor marca o subordonată atributivă în dependenţă de un nume care, prin conţinutul său exprimă locul, timpul sau modul: „satul natal / satul unde s-a născut”, „ziua sosirii / ziua când a sosit”, „felul de a vorbi / “elul cum a vorbit”; adverbe care nu cunosc decât legătura cu conjuncţia *că*: „Probabil că va ploua”, „Firește că ai dreptate”.

Natura determinantului angajat în expansiune prin subordonare este în măsură să condiţioneze selecţia elementului de relaţie: astfel în substantivul în nominativ sau genitiv ca atribut al posesiei sau al apartenenţei va reclama relativul *care*: “Are un frate doctor” / “Are

un frate care este doctor"; "Laboratorul şcolii a fost renovat" / "Laboratorul care este al şcolii a fost renovat".

Factorul de ordin funcţionel se bazează, în selecţia relatorilor, pe o anumită specializare la care au ajuns unii dintre aceştia, mai ales la nivelul frazei: funcţia cauzală se va actualiza printr-un set specific de conjuncţii şi locuţiuni conjuncţionale *căci, pentru că, deoarece, fiindcă* etc, funcţia concesivă prin *deşi, cu toate că, chiar dacă, măcar că*, funcţia opoziţională prin *în loc să*, funcţia cumulativă prin *pe lângă că, în afară că, după ce că*.

Factorul stilistic acţionează în alegerea dintr-un set specific a unui anumit relator, în funcţie de uz sau de situaţie: astfel, în exprimarea relaţiei cauzale, uzul popular optează pentru *că* sau *căci*, în timp ce uzul cult optează pentru locuţiunile conjuncţionale *pentru că, din cauză că*.

III. Modificările secundare, funcţionale şi formale se produc în legătură cu fostele determinante ale unui substantiv transformat în verb; atributele substantivelor verbale devin subiecte sau complemente de diverse feluri: „Satul Humuleşti este locul de naştere şi al copilăriei lui Ion Creangă" / „Satul Humuleşti este locul unde s-a născut şi (unde) a copilărit Ion Creangă" / „Satul Humuleşti este locul în care s-a născut şi a copilărit Ion Creangă". După expansiune enunţul a fost reorganizat după cum urmează: "lui Creangă" s-a transformat din atribut substantival genitival (exprimat prin substantiv în cazul genitiv) în subiect (exprimat prin acelaşi substantiv, în cazul nominativ) al celor două propoziţii atributive.

În expansiunea prin transformarea unei părţi de propoziţie în propoziţie subordonată este necesar, conform principiului corespondenţei, să se respecte o condiţie şi anume: în ambele etape, să se menţină acelaşi conţinut, aceeaşi relaţie şi aceeaşi funcţie sintactică. De aceea, procesul de expansiune operează restrictiv, numai cu acele unităţi care manţin condiţia stabilită, ceea ce înseamnă că sunt unităţi care, datorită trăsăturilor lor lexico-gramaticale, nu pot fi angajate în acest proces. Aşa, de pildă, sunt substantivele concrete, pronumele, numeralele si adverbele sau locuţiunile adverbiale care , în calitate de subiect, complement direct, indirect sau circumstanţial, nu pot fi transformate în propoziţii subordonate, întrucât nu acceptă actul predicativizării: „Mâine, noi plecăm la munte cu trenul", „Mama a cumpărat pentru mine o carte de la librărie".

Privind expansiunea ca pe o modalitate de aplicare pe materialul lingvistic eleborat de elev a cunoştinţelor morfosintactice, poate fi menţionată şi expansiunea cu o construcţie perifrastică în care există un predicat. După cum se ştie, perifraza este „o formă de exprimare prin mai multe cuvinte a ceea ce, în mod obişnuit, se exprimă printr-un singur cuvânt, un grup de cuvinte care înlocuieşte un termen unic cu acelaşi sens." (V. Breban, *Dicţionar general al limbii române*).

Perifraza unui cuvânt poate folosi expansiunii unei părţi de propoziţie în subordonata corespunzătoare, cu condiţia să aibă un predicat. Aceeaşi construcţie perifrazică cu predicat poate fi utilizată ca subiect cu diferite funcţii pe planul frazei, de exemplu perifraza cu predicat a cuvântului „harnic" exprimată prin subordonata „care munceşte cu multă râvnă şi spor", poate fi utilizată la expansiunea subiectului, a atributului şi a complementului direct.

a) Subiect – subiectivă: „Harnicul este un om apreciat" / „Cine munceşte cu multă râvnă şi spor este un om apreciat".

b) Atribut – atributivă: „Omul harnic este stimat de cei din jur" / „Omul care munceşte cu multă râvnă şi spor este este stimat de cei din jur."

c) Complement direct – completivă directă: „Il lăudăm pe harnic" / „Il lăudăm pe cine munceşte cu râvnă şi spor"

Considerăm că apelul la construcţii perifrastice cu predicate, pentru expansiunea părţilor de propoziţie în propoziţii corespunzătoare, este un exerciţiu nu numai gramatical, ci şi lexical, cele mai multe forme perifrastice fiind utile exprimării dezvoltate, explicării unor

cuvinte şi constituind un tezaur lingvistic preţios, înregistrat de dicţionarele lexicale cu prilejul explicării sensurilor cuvintelor.

BIBLIOGRAPHY

Gh. Constantinescu – Dobridor , *Mic dicţionar de terminologie lingvistică,* Bucureşti, Editura Albatros, 1980

G. Beldescu , *Ortografia în şcoală*, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1973

Dimitriu, Corneliu, *Gramatica limbii române explicată. Sintaxa,(GES),* Editura Junimea, laşi, 1982

Dimitru, Corneliu, *Tratat de gramatică al limbii române. (Tratat de gramatică...),* Vol. al II-lea, *Sintaxa*, Institutul European, Iaşi, 2002

Dimitru, Corneliu, *Dublarea complementului direct şi a complementului indirect în Biblia de la Bucureşti*, în AUI, XXXII, 1986

Dimitru, Corneliu, *Raportul sintactic de dublare în limba română*, în vol. *Limbaje şi comunicare,* VI, partea a II-a, Editura Universităţii Suceava, 2003

Draşoveanu, D., D., *„Tranzitiv" / „intranzitiv" şi „direct"/„indirect"- două antinomii contestabile*, în CL, XXXVII, nr. 1, 1992

Eftenie, Nicolae, *Metodica studierii limbii şi literaturii române,* Editura Paralela 45, Piteşti, 2001

THE CONCEPT OF TRANSFORMATION. METHODS OF CONTRACTING

Loredana-Liliana Buzoianu
Lecturer, PhD, „Dunărea de Jos" University of Galați

Abstract: An interesting problem of particular importance in secondary school teaching is the organization of communication at the level of the sentence and the phrase and the explanation, enunciation of some means of contraction in order to correctly identify the syntactic position. The study of this field allows the logical implementation of syntactic functions and the development of a clear and well-structured expression. From the practice of the school activity, we find that, in the study of sentence parts and subordinate clauses, greater importance must be given to the techniques of transforming the sentence into a clause and the clause into a sentence (so expansion and contraction). The two techniques are not only simple applications subordinated to the theory of syntax, convincing in terms of correspondence, but also means of cultivating the language, of perfecting the expression, through the use of synonymous constructions.

Keywords: Sentence parts, subordinate clauses, transformation, syntax

Termenul "transformare" apare astfel explicat de Gh. Constantinescu – Dobridor „schimbare (prefacere) a formei, a înfăţişării, a aspectului, a conţinutului, a valorii vorbirii, a unei părţi de vorbire sau de propoziţie, a unei propoziţii. Se poate vorbi astfel despre transformarea unei părţi de propoziţie în propoziţie corespunzătoare şi invers, despre transformarea unei propoziţii simple în propoziţie dezvoltată şi invers.

Uneori transformarea presupune atât schimbarea unor trăsături cât şi păstrarea altora. În unele cazuri ea are în vedere dezvoltarea sau restrângerea unităţilor."[1]

Procesul de contragere presupune transformarea unei propoziţii subordonate în parte de propoziţie corespunzătoare. În transformarea prin contragere sunt angajate aceleaşi procese ca şi în cazul transformarii prin expansiune, numai că sensul lor de manifestare este invers. Contragerea se realizează în primul rând prin modificări ale predicatului; pierderea predicaţiei fiind obligatorie pentru schimbarea statutului de propoziţie,şi asupra elemntului de relaţie; aceste modificări principale antrenează adesea şi unele modificări secundare în restul construcţiei.

I. 1. Depredicativizarea verbelor la moduri personale, prin schimbarea lor la moduri nepersonale, este un proces caracterizat prin două aspecte: pierderea autonomiei sintactice a verbului şi păstrarea în mod integral sau parţial "a disponibilităţilor combinatorii specifice".

a) *indicativul* se poate transpune prin toate formele verbale nepersonale, dintre acestea, cele care se potrivesc cel mai bine valorilor sale de bază, fiind gerunziul şi participiul, infinitivul şi supinul acoperind numai unele valori: „Dacă îndraznești, vei câștiga în viaţă." / „Îndrăznind, vei câștiga în viaţă"; „El este un copil care a lucrat mult" / „El este un copil lucrat/muncit"; „Sunt bucuros că te-am văzut" / „Sunt cucuros de a te fi văzut"; „Are o maşină cu care scrie" / „Are o maşină de scris".

b) *Condiţionalul – optativ* urmează, în general, aceleaşi norme ca şi indicativul, dar, din cauza conţinutului său specific, pe care nici un mod nepersonal nu-l poate exprima, este mai greu de transpus: „Dacă ai îndrăzni tu, aş fi foarte fericit" / „Îndrăznind tu, aş fi foarte fericit".

[1] Gh. Constantinescu – Dobridor , *Mic dicţionar de terminologie lingvistică,* Bucureşti, Editura Albatros, 1980, pag. 428.

c) *Conjunctivul* se adaptează prin trăsăturile comune de conţinut, infinitivului şi supinului: "A început să râdă" / "A început a râde"; "E uşor să vorbeşti" / "E uşor de vorbit".

2. Eliminarea verbelor *a fi* şi *a avea* înserate în propoziţii subordonate atributive, în dependenţă de un nume: „Mielul blând suge la două oi" / „Mielul care este blând suge la două oi"; ‚Băiatul lui, care este student la medicină, a primit o bursă în străinătate" / „Băiatul lui, student la medicină, a primit o bursă în străinătate".

3. Suprimarea verbului predicativ din propoziţia subordonata, în condiţiile existenţei aceluiaşi verb în regentă. Această regulă se aplică subordonatelor circumstanţiale: „Învăţ cum înveţi tu" / „Învăţ ca tine"; „În loc să scrie la română şi-a scris la fizică" / „În loc de română, şi-a scris la fizică".

4. Nominalizarea verbului predicativ are drept consecinţă transformarea unei propoziţii într-o parte de propoziţie, prin anularea predicaţiei. Odată cu aceasta, se produc şi modificări de organizare structurală în raport cu noul statut gramatical al numelui rezultat. Nominalizarea se realizează prin transpunerea verbului în poziţie de substantiv, cu ajutorul uneia din formele derivate cu sufixele*: -re (sosire, venire), -s, -t (ales, sculat), -inţă (trebuinţă), -tor (muncitor), -eală (tocmeală)* etc. Procesul depredicativizării prin nominalizare se aplică de regulă, verbelor din subordonatele care au ca regent un verb, substantiv sau un adjectiv, iar substantivul va păstra în componenţa sa radicalul verbal: „A terminat cartea când a apus soarele " / „A terminat la apusul soarelui"; „Se gândeşte să manânce un tort mare" / „Se gândeşte la mâncare"; „Ea este o femeie care ţipă foarte mult" / „Ea este o femeie nervoasă".

5. Depredicativizarea adverbelor cu valoare predicativă are ca rezultat, pe de o parte, repunerea în poziţie automată a propoziţiei subordonate adverbului, iar, pe de altă parte, subordonarea adverbului sau a locuţiunii adverbiale fată de verbul dominant. „Poate că va veni" / „Poate a veni"; „Cu certitudine că nu mai vine" / „Cu certitudine nu mai vine".

6. Adjectivizarea se aplică unităţilor sintactice care au ca regent un nume, faţă de care îndeplinesc o funcţie atributivă. Servesc ca bază de adjectivizare a verbului adjectivele marcate prin sufixele: *-ant, -bil, -tor, -ăreţ, -ăros, -nic.* „Au fost evidenţiaţi elevii care au participat la olimpiadă" / „Au fost evidenţiaţi elevii participanţi la olimpiadă"; „Are un copil care se laudă" / „Are un copil lăudăros".

7. Adverbializarea, deşi mai puţin cunoscută ca proces de contragere operează în cazul propoziţiilor circumstanţiale de mod prin doua forme adverbiale: „Vorbeşte cum vorbesc oltenii" / „Vorbeşte oltenește": „A răspuns fără să gândească" / „A răspuns pe negândite".

II. În procesul transformării prin contragere, odată cu depredicativizarea, se produc, ca şi în cazul transformării prin expansiune, o serie de operaţii: decuplarea unităţii sintactice de termenul determinat prin suprimarea elementului de relaţie specific (conjuncţie, locuţiune conjuncţională, pronume sau adverb relativ), recuplarea unităţii rezultate de acelaşi regent prin introducerea unui element de relaţie specific nivelului dat (prepoziţie, locuţiune prepoziţională, flexiune) şi restructurarea unităţilor constitutive în raport cu noul statut al unităţii depredicativizate.

În procesul de contragere se urmează operaţiunile expansiunii, însă în sens invers, diferind una de alta în funcţie de procedeul de depredicativizare aplicat.

BIBLIOGRAPHY

Gh. Constantinescu – Dobridor , *Mic dicţionar de terminologie lingvistică,* Bucureşti, Editura Albatros, 1980

G. Beldescu , *Ortografia în şcoală*, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1973

Dimitriu, Corneliu, *Gramatica limbii române explicată. Sintaxa,(GES),* Editura Junimea, laşi, 1982

Dimitru, Corneliu, *Tratat de gramatică al limbii române. (Tratat de gramatică...),* Vol. al II-lea, *Sintaxa*, Institutul European, Iaşi, 2002

Dimitru, Corneliu, *Dublarea complementului direct şi a complementului indirect în Biblia de la Bucureşti*, în AUI, XXXII, 1986

Dimitru, Corneliu, *Raportul sintactic de dublare în limba română*, în vol. *Limbaje şi comunicare,* VI, partea a II-a, Editura Universităţii Suceava, 2003

Draşoveanu, D., D., *„Tranzitiv" / „intranzitiv" şi „direct"/„indirect"- două antinomii contestabile*, în CL, XXXVII, nr. 1, 1992

Eftenie, Nicolae, *Metodica studierii limbii şi literaturii române,* Editura Paralela 45, Piteşti, 2001

A PRAGMATIC APPROACH TO SPECIALISED VOCABULARY IN TEACHING-LEARNING PROCESS

Marta-Teodora Boboc
Lecturer, PhD, University of Bucharest

Abstract: As an essential component of advanced foreign language knowledge, the specialised vocabulary is still a topical issue, since it evolves almost at the same time with various technological tools available to mankind. From the point ov view of linguistics, this means a large number of new terms (either borrowed or formed in accordance with TL's rules), that end up being used not only by qualified personnel, but also on an everyday large scale. From this perspective, a very important role in preventing errors that may appear in practice, as well as in facilitating the acquisition of such a vocabulary, is that of the three stages, respectively – terms' comprehension, assimilation and their integration in the discourse. The present paper focuses, on the one hand, on the main difficulties that those who study specialised vocabulary may face, and on the other hand, on some strategies available to the teacher to facilitate students' access to knowledge, to make the learning process more efficient and develop their practical skills of appling such concepts on the labor market.

Keywords: terminology, teaching&learning process, comparative analysis, word (term) formation, difficulties in using LSP

În societatea contemporană, când mobilitatea personalului a sporit considerabil, iar modalitățile de comunicare s-au diversificat semnificativ, studiul limbilor străine (fie că este motivat de simpla interacțiune cu reprezentanții altor spații culturale sau de exigențele pieței muncii) se profilează ca reper important pe multiple planuri.

În sistemul educațional, coordonatele în raport de care se stabilește performanța pot fi împărțite în două mari categorii, și anume: *generale* (adică aplicabile unei ample game de domenii și discipline) și *particulare* (personalizate în funcție de cerințele specifice unui anumit sector). Din punct de vedere practic, prima categorie include criterii precum: gradul de asimilare a materialului și capacitatea de a utiliza corect și în situații adecvate noțiunile predate, în timp ce a doua se axează pe tipicul obiectului de studiu, de exemplu: memorarea formulelor (pentru științele exacte), învățarea unui nou alfabet (cum este cel cel chirilic), însușirea temeinică și folosirea adecvată a regulilor gramaticale etc.

Referitor la limbile străine, un astfel de tipar general valabil ne oferă *Cadrul european comun de referință pentru limbi*, organizat pe trei niveluri, respectiv: A1-A2 (începător), B1-B2 (intermediar), C1-C2 (avansat) și orientat spre patru tipuri de competențe: *comprehensiune* (a unui text audiat), *citit* (care vizează înțelegerea, în urma lecturii, a unui text scris), *vorbit* (sau conversațional) și *scris* (adică producerea de către cursant a unui text de tipul dialog, compunere, scrisoare etc.)[1]. Demn de semnalat aici este faptul că departajarea menționată are în vedere atât *lexicul comun*, cât și pe cel *specializat* ca unități separate (adică putem vorbi despre nivel A1 din lexicul neutru, nivel A1 din cel specializat etc.). În plus, lexicul specializat este fragmentat, la rândul său, în variate arii, cum sunt: limbajul de afaceri, corespondență, resurse umane și altele.

Dar în bibliografia de profil delimitarea vocabularului unei limbi nu este unitară, lingviștii opinând că există două sau chiar trei tipuri – lexic *comun* și *specializat* (la N.V. Vasilieva, N.V. Podolskaia, A.V. Superanskaia) sau lexic *de bază*, *comun* și *specializat* (la

[1] Vezi https://europass.europa.eu/ro/common-european-framework-reference-language-skills, data accesării: 22.09.2024.

A.N. Șamov). Iar dacă pentru prima categorie distincția este destul de clară, operându-se între „*bagajul lexical folosit de majoritatea societății*" (Șamov, 2020, p. 132) și, respectiv, „*limbajul utilizat în comunicarea specializată, aferentă unui anumit domeniu de activitate*" (Komarova, 1996, p. 12), în cea de-a doua lexicul de bază, descris ca „*vocabular minim necesar funcționării optime a individului în mediul său*" (Șamov, op. cit., p. 134) integrează în structura sa atât elemente ce țin de vocabularul comun (cu tipicul său cultural), cât și de lexicul specializat (privind sfera în care persoana își desfășoară activitatea). Mai mult decât atât, ținând cont de perimetrul evolutiv al *termenilor*, reiese că însuși limbajul specializat își are rădăcinile tot în fondul comun[2]. În sprijinul acestei afirmații vine și argumentul formulat de V.N. Prohorova, conform căreia „*lexicul terminologic se supune aceloraşi procese lexico-semantice prin care trece limba literară în ansamblul ei*" (Prohorova, 1996, p. 6), iar o perspectivă similară prezintă și T.R. Kiac, care subliniază că „*limbajul profesional se opune într-o anumită măsură limbii comune, cu toate că bagajul lexical al primului provine din cea de-a doua; însă tocmai problemele ce decurg din specificul limbajelor profesionale au generat imperativul disocierii lor și conturării terminologiei ca știință*" (Kiac, 2009, p. 21-22).

Cu privire la limbajele specializate, J.C. Sager distinge următoarele cinci secțiuni: a) limbajul științelor fundamentale, b) limbajul științelor experimentale și tehnice, c) limbajul științelor aplicate, d) limbajul utilizat în producție și e) limbajul din sfera consumului (Sager, 1980, p. 183), fiecare dintre acestea formându-și corpusul lexical pe baza mai multor elemente, ca de pildă a unor cuvinte care aparțin limbii comune (după cum am precizat anterior), a unor procese de derivare cu afixe de origine preponderent latină, a împrumuturilor din alte limbi (din secolul XX încoace – cu precădere din engleză), a unor simboluri sau abrevieri specifice (ca LS și LȚ în traductologie, LUS și LUG în terminologie[3]), a denumirilor unor firme renumite ori a jargoanelor profesionale (Asher, 1994, p. 2011). Cât despre comunicarea în care este exploatat un atare limbaj, ea poate să se desfășoare „*între specialiști aparținând aceluiași domeniu, între specialiști din domenii diferite, în afara ariei specializate sau între specialiști și nespecialiști*" (Möhn, Pelka, 1984, p. 26) și îndeplinește în principal trei funcții: cea *informativă* (de documentare cu privire la descoperirile, invențiile și cercetările de actualitate), cea de *transmitere* a informației (deci de diseminare către un public cât mai larg) și cea *cognitivă* (adică de înțelegere a semnificației datelor prezentate) (Kudașev, 2007, p. 73).

Pentru a putea înțelege mai bine complexitatea lexicului specializat se impune să mai facem încă două precizări de ordin conceptual, și anume că dacă din punct de vedere morfologic fondul limbii comune și cel specializat corespund (întrucât întâlnim și aici substantive, adjective, adverbe, chiar prepoziții caracteristice), din punct de vedere taxonomic varietatea terminologică (constând într-un melanj eterogen de termeni generali, interdisciplinari, înalt specializați, profesionalisme[4] și, uneori, jargon) îngreunează semnificativ procesul de asimilare a noilor cunoștințe.

Eficiența procesului de predare-învățare în abordarea terminologiei depinde de o serie de factori extra- și intralingvistici deopotrivă. Cadrul potrivit și resursele adecvate constituie o primă condiție în buna sa realizare. Astfel, în elaborarea și selectarea materialelor de studiu profesorul trebuie să urmărească „*formarea unui sistem conceptual clar, iar alegerea*

[2] Vezi procesele de *terminologizare* (emergență a termenilor din fondul lexical comun), *determinologizare* (pierdere a valorii tehnice a noțiunii caracteristice unui anumit sector) și *reterminologizare* (pătrundere a termenului dintr-o sferă specializată în alt sector particular).

[3] LS – limbă sursă, LȚ – limbă țintă, LUS – limba pentru uz specializat, LUG – limba pentru uz general.

[4] Diferența dintre termenii propriu-ziși și profesionalisme, constă în faptul că în timp ce „*termenii sunt instrumente de cunoaștere teoretică, profesionalismele o reprezintă pe cea practică*" (Golovanova, 2019, p. 120-121), ceea ce face ca primii să aibă un caracter oficial, iar cei din urmă – numai semioficial (Kalinin, 1978).

și organizarea mijloacelor lingvistice trebuie să corespundă nevoilor cursanților și să faciliteze soluționarea de către aceştia a sarcinilor de lucru" (Iliceva, Poliakov, 2016, p. 36). Ca urmare, este de preferat, dacă se poate, ca „*tratarea unei teme ce conține lexic de specialitate să se facă după sau în tandem cu orele ce privesc respectiva sferă de activitate*" (Halitova, 2010, p. 178). Dar, în timp real, acest lucru nu este întotdeauna posibil și nici măcar acolo unde materiile se suprapun (de exemplu, la profilul Limbi Moderne Aplicate se studiază dreptul și economia, iar la predarea în limbă străină sunt abordate ca limbaje specializate cel juridic și cel economic) programele de studiu nu sunt sincronizate, astfel încât să se creeze o conexiune între ele. Așadar, misiunea de a oferi o imagine de ansamblu în limba maternă îi revine tot cadrului didactic care predă limba străină, aspect imperios necesar întrucât „*dacă fenomenele ce țin de economie, sistemul sanitar și altele nu sunt pe deplin înțelese, nici termenii specifici acestor domenii nu vor putea fi receptați și utilizați adecvat, chiar și folosind dicționarele bilingve*" (Ibidem, p. 179).

Prin prismă pragmatică, în cazul de față procesul de predare-învățare se structurează în următoarele trei etape:

1. *Predarea* și *înțelegerea* – fază în care se valorifică toate cele trei funcții antemenționate ale limbajului specializat și este urmărită corelarea procesului de transmitere a informațiilor cu cel de receptare și comprehensiune a lor. În general, se recomandă ca tematica nouă (independent de faptul că ne referim la lexic profesional sau comun) să cuprindă o parte de examinare a vocabularului (așa-numita *Словарная работа*), în care să se expună elementele indispensabile desfășurării activității legate de domeniul respectiv. Un rol în egală măsură de important îl are aici și gradul de dificultate al temelor studiate, care poate varia în funcție de programă, de profilul instituției, obiectivul final etc. Iar dacă se are în vedere *Terminologia* ca disciplină, atunci este oportun să indicăm că ea se conturează ca un cumul informațional compozit, aparținând mai multor sfere sau profesii. Astfel, ușor accesibile sunt temele al căror lexic este format în mare parte din împrumuturi de tipul *internaționalismelor*[5], cum ar fi domeniul ecologiei, cel al mass-mediei, cel tehnic, IT sau sportiv, un palier intermediar ocupă sectoare cum sunt cel politic, economic ori educațional – deoarece în cadrul lor se îmbină împrumuturile și *cuvintele realii*[6], iar un nivel sporit de complexitate îl au teme ca sistemul medical, cel juridic, sfera maritimă ori cea religioasă, unde termenii specifici și jargonul asociat pot genera probleme, solicitând o analiză de profunzime.

La decriptarea unor atari termeni se dovedește deosebit de utilă studierea structurii lor și implicit a modalității de formare. Fie că este vorba de derivare sau de compunere, identificarea radicalului (ori a radicalilor) și memorarea sensului acestora pot înlesni fără îndoială asimilarea unei game vaste de termeni din aceeași familie lexicală. Totodată, semnificația termenilor conecși va putea fi dedusă prin analogie, și nu memorată mecanic. Să urmărim câteva exemple.

Referitor la **derivare** sunt relevante: rus. *загрязнять-загрязнить* – rom. *a polua*, rus. *загрязнение* – rom. *poluare*, rus. *загрязнённый* – rom. *poluat*; rus. *заказ* – rom. *comandă*, rus. *заказывать-заказать* – rom. *a comanda*, rus. *заказанный* – rom. *comandat*, rus. *заказной (бланк)* – rom. *(formular) de comandă*, rus. *заказчик/заказчица* – rom. *client/-ă (persoana care comandă)*; rus. *исследовать* – rom. *a cerceta*, rus. *исследование* – rom. *cercetare*, rus. *исследователь* – rom. *cercetător*, rus. *исследованный* – rom. *cercetat*, rus. *исследовательский (институт)* – rom. *(institut) de cercetare* etc. Simpla lecturare a acestor specimene dezvăluie mecanisme de derivare valabile în numeroase situații, iar pe baza lor se pot formula câteva observații esențiale, și anume:

[5] *Internaționalismele* sunt cuvinte cu structură fonetică, ortografie și semnificație similare, pe care le întâlnim în mai multe limbi.

[6] *Cuvintele realii* sunt noțiuni cu bogat conținut cultural, ce descriu realități specifice anumitor popoare.

- sufixul *-ть* le este caracteristic verbelor, iar *-тель* – substantivelor de gen masculin, care arată agentul acțiunii (creat pe modelul existent în lexicul comun: rus. *писать/писа**тель*** – rom. *a scrie/scrii**tor***, rus. *слушать/слуша**тель*** – rom. *a asculta/ascultă**tor***, rus. *читать/чита**тель*** – rom. *a citi/citi**tor***, rus. *исследовать/исследова**тель*** se comportă la fel, deși aparține lexicului specializat);

- sufixele *-ание/-ение* arată procesul: rus. *исследов**ание**/загрязн**ение*** – rom. *cercet**are**/polu**are***;

- sufixele *-анный* (rus. *заказ**анный**/исследов**анный*** – rom. *comandat/cercetat*) și *-ённый* (rus. *загрязн**ённый*** – rom. *poluat*) corespund în limba rusă participiului pasiv trecut și se traduc în română tot prin forme participiale, care se acordă și se declină în ambele cazuri în mod asemănător adjectivelor[7].

În ceea ce privește **compunerea**, clarificarea sensului fiecăreia dintre componente facilitează conștientizarea și înțelegerea semnificației noțiunii în cauză: rus. *мореплавание [море + плавание]* – rom. *navigație*, rus. *пресс-конференция* – rom. *conferință de presă*, rus. *конькобежный (спорт) [коньки + бежать]* – rom. *patinaj*, rus. *млекопитающие [молоко + питающий]* – rom. *mamifere*, rus. *общедоступность (информации) [общий + доступность]* – rom. *caracter accesibil pe scară largă al informației* etc. În ultimele trei exemple apare și **reducția**, fiind înlăturate câteva dintre literele celor doi termeni din care se formează elementul compus.

Dacă structura și semnificația termenilor sunt analoage în mai multe limbi, așa cum se întâmplă cu rus. *системный блок* – eng. *system unit* – rom. *unitate de sistem* sau rus. *фигурное катание* – eng. *figure skating* – rom. *patinaj artistic*, înseamnă că aceștia au fost preluați prin **calchiere** și, după cum se observă, pot avea chiar forma unor **sintagme**.

În teorie, abordarea vocabularului terminologic implică patru stadii (Ermolaeva, 2019, p. 47-48):

- primul se referă la **familiarizarea** cu bagajul lexical studiat, la **receptarea** propriu-zisă a cunoștințelor, presupunând apelul la corespondența tematică, la percepția mediată de reprezentarea mentală și la întipărirea termenilor în spectrul cognitiv prin exersarea în scris, folosind inclusiv glosare individuale;

- al doilea stadiu are în vedere **analiza în plan semantic**, ce antrenează automat identificarea și clarificarea noțiunilor noi utilizând dicționarele bilingve și, la nevoie, pe cele explicative; totodată sunt evidențiate conceptele cheie și este reliefată ierarhizarea lor în text;

- al treilea stadiu implică **aplicarea** lor în procesul de comunicare, cu planificarea prealabilă a schemei acestuia, de îndată ce, în urma asimilării corecte a cunoștințelor necesare, se pot forma anumite automatisme ce vizează întrebuințarea termenilor în funcție de context;

- cel de-al patrulea și ultimul stadiu este dedicat **controlului** și eventualelor **corecturi**, acum este verificată concordanța dintre rezultatul obținut și sarcina de lucru inițială, dintre termenii folosiți și contextul comunicațional, precum și respectarea regulilor gramaticale în enunțurile formulate.

În practică, odată parcursă partea de examinare a vocabularului specializat de bază – deci a termenilor și sintagmelor cheie în decodificarea corectă a unui text scris (echivalentă primelor două stadii), se poate trece la lecturarea și traducerea acestuia, iar apoi, pentru fixarea inițială a cunoștințelor și verificarea imediată a nivelului de atenție și concentrare asupra informațiilor din materialul transpus oral din LS în LȚ se recurge la întrebări cu răspunsuri multiple, elaborate pornind de la text și chiar la întrebări cu răspuns liber (ce marchează al treilea și al patrulea stadiu). În funcție de nivelul grupei cu care se lucrează aici

[7] De aici și relația strânsă între stăpânirea necorespunzătoare a limbii materne și frecvența greșelilor făcute în limba străină, în ceea ce privește acordul și declinarea, de exemplu: rom. *pereții casei recent construite*, nu *pereții casei recent construită*.

pot fi oferite și cuvinte ajutătoare, efectuându-se o triere atentă a termenilor ce se impun a fi memorați.

2. *Memorarea* noțiunilor noi și *consolidarea* cunoștințelor – în această etapă accentul se pune pe strategiile de învățare și reținere a informației, cunoscute pe scurt sub numele de *mnemotehnică*, definită de Tony Buzan ca fiind un sistem de metode aplicate în vederea memorării rapide și eficiente a materialului, în baza creării unor conexiuni (Buzan, 1985). În cazul studiului limbilor străine, ele vizează cu predilecție prelucrarea lexicului (Erofeeva, 2018, p. 73) și se materializează sub forma **transcodării** – adică a „*înlocuirii caracterelor specifice LS cu cele din LȚ*" (Kade, 1978, p. 73), a **„completării" materialului** ce trebuie memorat – prin organizarea lui în unități și apelul la formule intermediare care să lege aspectele noi de unele familiare etc., ceea ce se poate obține folosind *metoda localizării*, care se referă la conceperea unei *structuri de sprijin,* formate fie din elemente deja cunoscute, fie din componente ușor de reținut, a **serierii** – respectiv, înșiruirii lui logice potrivit unui tipar identificat (cum este cel din derivare) sau unor trăsături comune (ca rezonanță, scriere) ori a **asocierilor** – dacă informația este corelată cu mijloace vizuale (de tipul culorilor ori al imaginilor) (Șamov, 2006, p. 306).

În acest punct intervine abordarea personalizată, în sensul că asocierile sunt, de regulă, individuale, iar stabilirea de către profesor a unei legături între o noțiune nouă și una anterior studiată de către cursanți poate sau nu să creeze și pentru aceștia o joncțiune logică. Însă sub îndrumarea sa pot fi exploatate benefic fenomene lingvistice alminteri „negative", cum sunt **interferența limbii materne asupra limbii străine**, **omonimia interlingvistică**, **falșii prieteni** și altele, prin asocierea fonetică și ortografică dirijată, cu distincția clară a laturii semantice. De pildă, din organizarea administrativă a Federației Ruse, îi putem considera termeni falși prieteni pe rus. *край, район* și *субъект*. Deși au rezonanță și ortografiere similară cu rom. *crai, raion* și *subiect*, sensul acestor noțiuni este semnificativ diferit, întrucât rus. *край* se traduce corect ca rom. *ținut*, iar rom. *crai* – ca rus. *князь*[8], rus. *район* – ca rom. *raion* (preluat prin transliterare), dar rom. *raion* (în magazin) – ca rus. *отдел*, rus. *субъект* – ca rom. *entitate teritorială*, iar rom. *subiect* – ca rus. *подлежащее* (parte de propoziție) sau *субъект* (numai ca temă, nucleu).

Concomitent, cele trei exemple de mai sus servesc și pentru ilustrarea fenomenului de **polisemie**, el însuși generator de dificultăți în terminologie. Să investigăm, din acest punct de vedere, încă un termen – *управление* – în câteva contexte, cu următoarele variante de traducere: rus. *управление/администрация* – rom. *administrație*, rus. *управление (в лингвистике)* – rom. *recțiune (în lingvistică)*, rus. *управление рисками* – rom. *managementul riscului*, rus. *управление автомобилем* – rom. *conducerea autovehiculului*. Astfel, observăm cu ușurință că, în funcție de sfera de activitate la care ne raportăm, termenul în cauză se transpune diferit. În plus, merită menționat și faptul că migrarea interdomenială a unei atari noțiuni poartă denumirea de **reterminologizare**, vezi rus. *судья* – rom. *judecător* (în sens juridic) sau *arbitru* (în sport).

Alteori, chiar în situația unei suprapuneri parțiale de sensuri și a uneia complete de formă, registrul stilistic poate să difere mult de la o limbă la alta (respectiv, între LS și LȚ), iar rus. *объектив* (numai ca parte integrantă a aparatului fotografic) – rom. *obiectiv* (atât ca aparatură, cât și ca scop stabilit) și rus. *цель* – rom. *scop* versus rom. *țel* validează această ipoteză, dacă admitem că rom. *obiectiv* și rom. *țel* aparțin unor registre diferite, primul afiliindu-se lexicului neutru, iar cel de-al doilea – registrului poetic.

Desigur, dezbaterea tuturor acestor chestiuni la predarea vocabularului tipic unui anumit domeniu de activitate face ca **terminologia** să se intersecteze indubitabil nu doar cu

[8] Aici merită reliefată și semnificația colocvială a rom. *crai* (mare amator de femei), care se redă prin rus. *бабник,* însă ea ține de latura funcțională a limbii și de registrele stilistice, nu de terminologie.

teoria traducerii, ci și cu **lexicologia**, o asemenea relație putând fi valorificată tot în ideea memorării operative a materialului studiat. Diverse exerciții de **antonimie** (care pot favoriza crearea de asocieri pe principiul *iterație* și *negație*), de **sinonimie** (care exploatează filiera *noutate* versus *familiaritate*) și chiar **paronimie** (acolo unde ea există) contribuie la asimilarea mai ușoară a noțiunilor noi.

Mai mult, în cazul **antonimiei** se reliefează diferite modalități de stabilire a ei, de exemplu: rus. *арктический* ≠ rus. *тропический* – rom. *arctic* ≠ rom. *tropical*; rus. *платный* ≠ rus. ***бес****платный* – rom. *contra cost* ≠ rom. *gratuit*; rus. ***до****вузовский* ≠ rus. ***после****вузовский* – rom. ***pre****universitar* ≠ rom. ***post****universitar*; rus. *по****тепл****ение* ≠ rus. *по****холод****ание* – rom. *încălzire* ≠ rom. *răcire*, rus. *септический* ≠ rus. ***а****септический* – rom. *septic* ≠ rom. ***a****septic*, rus. *совершеннолетний* ≠ rus. ***не****совершеннолетний* – rom. *major* ≠ rom. *minor* etc. Urmărind marcajele cu bold identificăm trei tipare separate, și anume: variația radicalului, variația prefixului sau existența a două cuvinte total diferite ca formă și opuse ca sens.

Pe de altă parte, în cadrul **sinonimiei** o problemă care suscită interesul este cea a **dubletelor lexicale**, care iau naștere din perechile alcătuite dintr-un cuvânt aparținând lexicului neaoș și unul împrumutat, cum ar fi: rus. *плавсостав/экипаж* – rom. *echipajul de la bordul navei*; rus. *торговый/коммерческий* – rom. *comercial*. O situație deosebită este aceea în care pornind de la dublete se conturează, în timp, unele structuri tripartite, sub forma cuvânt neaoș – împrumut mai vechi – împrumut recent, de exemplu: rus. *поддельный/фальшивый/фейковый* – unde primul este originalul rusesc, al doilea este împrumutul pe filieră latină (*falsus*), iar al treilea – împrumutul din engleză (*fake*). Și, cu toate că există o mare probabilitate ca din astfel de exemple să se asimileze mult mai repede cuvintele de origine străină, în detrimentul noțiunilor autohtone, posibilitatea de a construi, totuși, un discurs inteligibil și fiabil pe baza lor nu trebuie și nici nu poate fi negată.

În ceea ce privește **paronimia**, ea e poate cea mai apropiată la nivelul conformației de ceea ce cursanții pot percepe ca *joc de cuvinte*, lucru care la rândul său facilitează însușirea într-un mod simplu și agreabil a materiei predate. Acum se pretează exemple ca: rus. *экономика (страны)/экономия (средств)* – rom. *economia țării/economie (de resurse)*, rus. *избирать/отбирать* – rom. *a alege* (în sens politic)/*a selecta* (la sport), dar și *a preleva* (în medicină), rus. *вступить (в партию)/поступить (на факультет)* – rom. *a adera (la un partid)/a intra (la facultate)*. Iar în acest ultim caz, dacă în traducere putem folosi și „*a intra într-un partid*" (desigur, în comunicarea informală, nu în cea oficială), construcția „*a adera la o facultate*" sună nefiresc, prin utilizarea unei noțiuni specializate (termen) într-un context nepotrivit, încălcând normele stilistice. Dar cu cât mai neobișnuită este explicația oferită și cu cât crește oportunitatea ca ea să producă asocieri ieșite din comun, cu atât mai mari sunt șansele ca informația să fie reținută în timp util și folosită în mod corespunzător.

3. *Aplicarea* lor practică și *testarea*:

Ultima etapă este utilizarea noțiunilor specializate în contexte care implică și ancorarea gramaticală – prin traducerea unor sintagme (și, ulterior, propoziții sau fraze) din limba română în limba rusă sau prin transformarea sintagmelor din verbale în substantivale și invers.

La traducerea sintagmelor din limba română în limba rusă (ca, de altfel, și în cazul retroversiunilor) principalele probleme vizează fie însușirea adecvată a vocabularului, fie dificultățile cauzate de omonimia interlingvistică și de polisemie.

Pe de o parte, dacă se constată că lexicul minim necesar nu a fost asimilat adecvat, el poate fi reluat succint, prin metode interactive de tipul *brainstorming* (când pornind de la un termen de bază se notează pe tablă noțiuni asociate acestuia).

Pe de altă parte, când vorbim de **omonimia interlingvistică**, exemple relevante de sintagme în care pot apărea erori de traducere sunt:

- rom. *schimbarea vremii* – rus. *изменение погоды*, unde ***погода*** (element meteo) poate fi confundată cu ***время*** (timp), cu atât mai mult cu cât limba română conține formulări corecte, în care cele două noțiuni se substituie: *Astăzi este vreme frumoasă / timp frumos.* și *Astăzi nu am timp / vreme pentru nimic altceva.*;

- rom. *situația actuală a biosferei* – rus. ***нынешнее*** *состояние биосферы*, unde redarea lui *actual* ca ***актуальный*** schimbă sensul, întrucât *актуальный* înseamnă *de actualitate* (important).

În cazul **cuvintelor polisemantice**, la traducerea din limba română în limba rusă sunt problematice îmbinări de cuvinte ca de exemplu:

- rom. *a dobândi noi cunoștințe* – rus. *приобретать-приобрести новые* ***знания***, unde *cunoștințe* are în limba română sensul de pregătire, învățătură (rus. *знания*) sau pe cel de persoane din cercul apropiat (rus. *знакомые*). De asemenea, în contextul în care ne recomandăm, vom folosi rus. *Рад знакомству!* – rom. *Mă bucur să vă cunosc!*, folosind o a treia variantă – *знакомство*.;

- rom. *a respecta legea* – rus. ***соблюдать*** *закон*, versus rom. *a-ți respecta părinții* – rus. *уважать своих родителей*. Aici *соблюдать* se folosește cu substantive inanimate, iar *уважать* – cu animate.;

- rom. *eliberarea diplomei* – rus. ***выдача*** *диплома*, unde *eliberare* în rusă se poate traduce ca *выдача* (în ceea ce ține de diverse documente) sau *освобождение* (de exemplu, istoric – rus. *освобождение рабов* – rom. *eliberarea sclavilor*);

- rom. *febră mare / temperatură înaltă* – rus. ***высокая температура***, unde prima sintagmă provine din sfera medicală, iar cea de-a doua – din domeniul tehnic. Și dacă în domeniul tehnic transpunerea este firească și decurge spontan, prin traducerea cuvintelor componente, în medicină *febră mare* poate duce la erori de tipul *большая лихорадка*, unde *большой* se referă la mărime ca volum, suprafață, iar *лихорадка* are deja sensul de *temperatură crescută a corpului*, deci se ajunge la o exprimare pleonastică.

- rom. *puterea de stat* – rus. *государственная* ***власть***, unde *putere* se poate traduce în rusă ca – 1. *власть* (autoritate), 2. *сила* (forță) și 3. *мощь* (capacitate, de pildă pentru un aparat).

În cele de mai sus am abordat latura lexicală, dar nici cea gramaticală nu este lipsită de greșeli, una dintre cele comune fiind *acordul incomplet* în virtutea **interferenței** limbii materne (româna) asupra limbii străine (rusa), respectiv: rom. *predarea* ***limbii ruse*** *ca limbă străină* – rus. *преподавание* ***русского языка*** *как* ***второго иностранного***, unde structura de după *как* stă tot în cazul Genitiv.

În mod similar, la **transformarea sintagmelor** pot apărea probleme în ceea ce privește derivarea, dacă tiparul nu a fost însușit corect sau în plan gramatical, dacă există carențe la acest nivel. Regula generală este folosirea verbelor în combinație cu cazul Acuzativ și a substantivelor cu cazul Genitiv, de pildă: rus. *восстанавливать биосферу/восстановление биосферы* – rom. *a reface biosfera/refacerea biosferei*), excepție făcând situațiile în care intervine recțiunea și atunci toate cuvintele din aceeași familie lexicală impun întrebuințarea unui anumit caz, vezi rus. *управлять ИТ-услугами/управление ИТ-услугами* (în ambele sintagme figurează cazul Instrumental) – rus. *a gestiona serviciile IT/gestiunea serviciilor IT*. Dacă va constata că există probleme de acest gen, profesorul va relua punctual informația și va clarifica prin exemple simple (de această dată, nespecializate) eventualele nelămuriri pe care le au cursanții.

Referitor la potențialele impedimente consemnate în legătură cu predarea lexicului specializat, în bibliografia de profil regăsim menționați patru itemi, și anume: „*1. lipsa materialelor de studiu adecvate, 2. diferențele de transpunere a termenilor dintr-o limbă în*

alta, 3. omiterea integrării în procesul de predare-învățare a unor informații angrenate în realitatea proximă și 4. neglijarea nevoilor individuale ale cursanților" (Kenjaeva, 2024, p. 1309-1311), fiecare dintre aceștia având propria sa rezolvare.

Astfel, deficitul sau inexistența unui suport concret (de tipul manualelor sau dicționarelor) impune disponibilitatea și colaborarea cadrelor didactice în elaborarea și publicarea unor asemenea resurse. Din experiența personală, recentul volum intitulat *Elemente de terminologie rusă (o abordare pragmatică)*, publicat de noi în 2024 la Editura Casa Cărții de Știință din Cluj-Napoca vine să suplinească tocmai hiatusul menționat, constituind un suport de curs ce înglobează atât aspecte de teorie, cât și teme practice din variate domenii. Problema precizată este strâns legată de cea de-a treia, respectiv în conceperea manualelor (și a oricăror fișe de lucru) este foarte important să se facă uz de informații actualizate și texte inspirate din realitate, chiar dacă ele sunt ulterior prelucrate didactic, acest lucru oferind o justificare temeinică pentru studiu și sporind șansele de integrare pe piața muncii.

Cât despre diferențele de transpunere a unor termeni din LS în LȚ și de dificultățile provocate de specificul lor național (mai ales când este vorba despre proceduri legale și instituții specializate), ele necesită o abordare adaptată și implică relevarea variantelor de redare (prin transliterare, calchiere, analog etc.), cu selectarea celei optime în funcție de context.

Nu în ultimul rând, luarea în considerare, în măsura în care acest lucru este posibil, a interesului cursanților pentru o anumită temă[9] și a ritmului lor de învățare influențează pozitiv procesul de instruire, făcându-i să fie nu simpli spectatori, ci adevărați actori pe scena atât de vastă a lexicului terminologic.

BIBLIOGRAPHY

În limba rusă:

Голованова, Е.И., *Является ли профессионализм дублетом термина?*, Вестник Курганского государственного университета, № 1(52)/2019, с. 120-124

Ермолаева, М.В., *Стратегии работы с лексикой иноязычного профессионально ориентированного дискурса*, Педагогическое образование в России, № 1/2019, с. 44-49

Ерофеева, Е.В., *Способы моторизации лексических единиц при изучении французского языка*, Актуальные проблемы германистики, романистики и русистики, № 4/2018, с. 72-76

Ильичева, О.А., Поляков, В.М., *Терминированность профессионального мышления*, Балтийский гуманитарный журнал, том 5, № 2(15)/2016, с. 35-38

Каде, О., *Проблемы перевода в свете теории коммуникации*, Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике, Москва, Изд-во Международные отношения, 1978, с. 69-90

Калинин, А.В., *Лексика русского языка: учеб. пособие для вузов по спец. «Журналистика»*, 3-е изд., Москва, Изд-во МГУ, 1978

Кенжаева, К.А., *Вопросы обучения профессиональной терминологии*, Экономика и социум, №5(120)-1/2024, с. 1308-1312

[9] Lucrând la volumul amintit timp de mai bine de trei ani și începând prin conturarea unor modeste fișe de lucru, am manifestat deschidere față de temele sugerate de studenți, de-a lungul mai multor generații. Din păcate, nu toate așteptările au putut fi împlinite, dar s-a ajuns la un numitor comun, dat de frecvența cu care o temă sau alta era solicitată de aceștia. Totodată, am creat materiale pe care nu le-am inclus în volum, dar care pot fi folosite la seminar, așteptându-și rândul la eventuala apariție într-o a doua ediție, revăzută și adăugită.

Кияк, Т.Г., *Профессиональные языки как новое направление лингвистического исследования*, Иностранная филология, Вып. 121, Львов, Изд-во ЛНУ имени И. Франка, 2009, с. 138-142

Комарова, А.И., *Язык для специальных целей (LSP): теория и метод*, Москва, Изд-во МАЛП, 1996

Кудашев, И.С., *Проектирование переводческих словарей специальной лексики*, Helsinki, Helsinki University Translation Studies, Monographs 3, 2007

Прохорова, В.Н., *Русская терминология (Лексико-семантическое образование)*, Москва, Изд-во МГУ, 1996

Халитова, И.И., *Обучение студентов-переводчиков языку специальности*, Lingua Mobilis, № 3(22)/2010, с. 177-182

Шамов, А.Н., *Когнитивный подход к обучению лексике: моделирование и реализация*, Н.Новгород, Изд-во НГЛУ им. Н.А. Добролюбова, 2006

Шамов, А.Н., *Методика обучения иностранным языкам*, Москва, Издательство ФЛИНТА, 2020

În alte limbi:

Asher, R.E., *The encyclopedia of language and linguistics*, Oxford, Pergamon, 1994

Buzan, Tony, *Speed Memory*, Penguin Group (USA) Incorporated, 1985

Möhn, D., Pelka, R., *Fachsprachen. Eine Einführung*, Tübingen, Max Niemeyer Verlag Gmbh and Co. KG, 1984

Sager, J.C., Dungworth, D., MacDonald P.F., *English Special Languages. Principles and Practice in Science and Technology*, Wiesbaden, O. Brandstetter Verlag, 1980

THE PRESENCE OF THE WORD "SUDIT" IN ROMANIAN TOPONYMY AND ANTHROPONYMY

Iustina Nica
Scientific Researcher II, PhD, "C.S. Nicolăescu-Plopşor" Scientific Research Institute, Romanian Academy, Craiova

Abstract: There are several linguistic clues, found in our onomastics, which show us today that Romanians have coexisted for a long time with different nations. These concern, first of all, the very name of the ethnicity (people declare themselves or are declared of a certain origin); then, the names they bear (first name, surname, patronymic) are part of the anthroponymic inventory of the respective ethnicity. Affixes can also be an indicator of local provenance. The register of suffixes that are in this situation is a generous one. Here are some examples: -ov/-ev (from Russian and Bulgarian), -ovici/-evici (Russian), -enski, -inski, -ețki, -iţki (Polish), -enko, -iuc, -eac, -incu, -uc (Ukrainian), -ache/-achi, -adis, -idis, -ios, -anos, -inos, -opoulos (Greek) etc. Another element that can indicate the origin is the profession practiced by a person, when it is specific to a certain people (or that people has elevated it to the rank of art).
Such an index is also the appellation sudit (subject, or citizen), which later became the surname and patronymic Suditu. In this paper, there is to be analysed this appellation / anthroponym.

Keywords: sudit, socioeconomic situation, semantics, anthroponymy, toponymy.

În *Micul dicţionar academic*[1], apelativul *sudit* apare cu următoarele sensuri: locuitor din ţările române aflat sub protecţia unei puteri străine şi având prin aceasta dreptul la jurisdicţie specială, la anumite privilegii fiscale etc. de care nu se bucurau pământenii; orice supus străin.

Lazăr Şăineanu[2] şi August Scriban[3] consemnau, în lexicoanele lor, doar ultima accepţie, aceea de „supus străin". În *Dicţionar al numelor de familie româneşti*[4], Iorgu Iordan – analizând antroponimul *Suditu* – glosa apelativul respectiv astfel: „supus (din punct de vedere juridic şi politic)".

Iniţial, „prin *sudiţi* sau supuşi străini se înţelegeau cetăţenii străini aflaţi pe teritoriul român sub protecţia unui consulat străin. Categoria *sudiţilor* era alcătuită din supuşii veritabili, adică cetăţenii străini provenind din ţara lor de origine şi având naţionalitatea statului respectiv..."[5], pentru ca, ulterior, să cuprindă şi *protejaţi*, în rândul cărora se regăseau „persoane autohtone (armeni, evrei, greci, bulgari, moldoveni, munteni) strecuraţi sub o protecţie străină prin fraudă sau abuz. Tot în rândul protejaţilor intrau şi persoanele străine de altă naţionalitate decât a statului care le acorda protecţia care, în lipsa protectorului lor natural, recurgeau la o supuşenie străină"[6]. În special după Tratatul de la Adrianopol (1829),

[1] *Micul dicţionar academic*, MDA, ediţia a II-a, Academia Română, Institutul de Lingvistică, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 2010.
[2] *Dicţionar universal al limbei române,* Craiova, 1908.
[3] *Dicţionaru limbii româneşti*, Institutu de Arte Grafice „Presa Bună", 1939.
[4] *Dicţionar al numelor de familie româneşti,* DNFR, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1983, p. 429; cf. n. top. *Sudiţi* (*Ibidem*).
[5] Stela Mărieş, *Situaţia protejaţilor străini în România în secolul al XIX-lea,* în „Anuarul Institutului de Istorie şi Arheologie", Cluj-Napoca, t. XXVI, Editura Academiei R.S.R., 1983-1984, pp. 193; *Idem, Importanţa Catagrafiei din 1824-1825 pentru problema sudiţilor evrei din Moldova,* în „Studia et acta historiae Iudaeorum Romaniae", I, 1996, Editura Hasefer, Bucureşti, 1996, pp. 51-138.
[6] *Ibidem.*

care a consolidat influența rusească în zonă, sudiții au beneficiat de protecția juridică a consulatelor străine.

Catagrafiile alcătuite în țările românești cuprind frecvent liste cu sudiții din localitățile recenzate (acolo unde, firește, aceștia apăreau înregistrați). Unele dintre ele au vizat integral această categorie de persoane. Recensământul supușilor străini din Moldova din anii 1824-1825, de pildă, „a fost o acţiune politică, care s-a încadrat în riguroasa revizuire a tuturor străinilor din Principate, ordonată de Poarta otomană după revoluţia din anul 1821. ... pentru a-i pedepsi pe sudiţii greci, care au jucat un rol însemnat în evenimentele din anul 1821, Poarta a ordonat verificarea tuturor străinilor din Moldova, ..., iar cei fraudulo̧şi să fie expulzaţi peste graniţă”[7]. Trebuiau controlate în cazul lor[8]: numele, prenumele sau porecla, naţionalitatea, locul naşterii, religia, timpul de când a venit în Moldova, actele prin care era dovedită calitatea de supus străin (paşaport, patentă consulară), fizionomia, rezoluţia prin care i se recunoştea sau i se contesta calitatea de sudit.

În alte recensăminte, informațiile legate de aceste persoane variază, reducându-se uneori la simpla menționare a numelui (unic, dublu, element constitutiv al formulei populare de denominație) și a statutului lor. Prezentăm câteva exemple extrase din *Catagrafiile Vistieriei Moldovei (1820-1845)*[9], colecție coordonată de către Mircea Ciubotaru şi Silviu Văcaru, în care sunt menționate, uneori, pe lângă numele indivizilor, calitatea de supus străin (*sudit*) ori consulatul de care depindeau, alteori etnia sau meseria practicată:

a) Nume unic + *sudit*: *Dumitrachi sudetu; Gheorghii sudit; Ion sudet; Șmil sudetul* etc.

b) Nume unic + *sudit* + menționarea consulatului: *Ferdinant, sudit prusăscu; Miliancof sudit rusăsc*[10] etc.

c) Nume unic + meserie + *sudit*: *Mani, morar, sudet; Ioan, rusul, sudet; Nechita, ciobotar, sudet; Franț, chetrariu, sudet; Grigori, lăcătuș, sudet* etc.

d) Nume unic + meserie + *sudit* + menționarea consulatului: *Iacob, mătăsar, sudit austriicesc* etc.

e) Nume unic + etnie + *sudit*: *Marcu, jidov, sudit* etc.;

f) Nume unic + etnie + *sudit* + menționarea consulatului: *Iancul, jâdov, sudet nemțesc*; *Leibușor, jidov, sudit austricesc* etc.;

g) Nume dublu + *sudit*: *Dimitrie Buiubici, sudit*; *Toader Argintar, sudet; Fiodul Petrovici, sudet* etc.;

h) Nume dublu + *sudit* + menționarea consulatului: *Iftimi Pătrașcu, sudet rusăscu*; *Gheorghi Ungureanul, sudit austriacescu*; *Iacovachi Moțoc, sudit austriicesc*; *Manolachi Sava, sudit austriicesc*; *Zaharia Arnăutu, sudit austricesc*; *Pascal Meer, sudit austricesc*;

---

[7] Stela Mărieș, *Importanța Catagrafiei din 1824-1825...*, p. 52.

[8] *Ibidem.*

[9] *I. Ţinutul Romanului. Partea I (1820),* vol. editat de Lucian Valeriu Lefter şi Silviu Văcaru, Introducere de Mircea Ciubotaru, Iaşi, Casa Editorială Demiurg, 2013; *Partea a 2-a (1832),* vol. editat de Silviu Văcaru şi Mircea Ciubotaru; introducere de Mircea Ciubotaru, Iaşi, StudIs, 2009; *II. Ţinutul Iaşi. Partea I (1820),* volum editat de Marius Adumitroaei, Mircea Ciubotaru şi Silviu Văcaru, Introducere de Mircea Ciubotaru, Iaşi Casa Editorială Demiurg Plus, 2013; *IV. Ţinutul Bacău. Partea I (1820),* volum editat de Mircea Ciubotaru, Sorin Grigoruță și Silviu Văcaru, Introducere de Mircea Ciubotaru, Iași, Casa Editorială Demiurg Plus, 2013; *V. Ţinutul Hârlău. Partea I (1820),* volum editat de Marius Adumitroaei şi Mircea Ciubotaru, Introducere de Mircea Ciubotaru, Iaşi, Casa Editorială Demiurg Plus, 2013.

[10] „Dumnealui ecspeditorul rusăsc Iacovencu. Un corier rusăsc cu cinci căruți; au trecut fără să ste... Miliancof, *sudit rusăsc*, cu madama sa și cu Arnăut a părcălabului... *Sudit englizesc* ... cu fimeia sa...”, în Nicolae Iorga, *Documente și cercetări asupra istoriei financiare și economice a Principatelor Române*, în „Economia Națională”, 1901, Anul XXV, nr. 1, p. 38, consultat pe site-ul https://adt.arcanum.com/ro/view/EconomiaNationala_1901/?query=sudit+economia+na%C8%9Bional%C4%83&pg=43&layout=s (site accesat la data de 29.06.2024).

Mihalache Boldescu, sudit nemțăsc; Hrâste Grecul, sudet rusăsc; Ioniță Blănariu, sudet rusăsc; Lazăr Grecul, sudet inglizăscu etc.

i) Nume dublu + etnie + *sudit* + menționarea consulatului: *Petre Anghel, grec, sudit englezesc* etc.;

j) Nume unice angrenate în structuri populare de denominație + *sudit*: *Ioel sân Șaim, sudit*; *Meer zăt Șaim, sudit* etc.

În multe dintre recensăminte, străinii erau înscriși în rubrici speciale – *Cei ce să numescu sudiți nemțăști..., Cei ce răspund că sunt sudeți...., Cei ce să număsc sudeţi rusăşti şi scutel(ni)ci a cinst(itulu)i Consulat rusăsc, Sudiţii nemţăşti şi eglinzăşti ce sînt supt protecţîia c(hezaro) c(răiască) [a] Aghenţii..., Sudiţi rusăşti şi franţuzăşti ce sînt supt proteţîii Consolatului Rusăscu, Sudiţi austriaceşti ce să află prin sati...*[11] etc. – fără a mai fi menționat apelativul *sudit* în dreptul fiecăruia.

Calitatea de *sudit*, pe care unii reușeau să o obțină prin mijloace ilicite, era râvnită de foarte multe persoane pentru privilegiile de ordin social, economic și juridic, pe care le oferea: „În virtutea acestora, supusul străin era scutit de impozitul personal. În afară de impozitul anual pentru patenta de sudit (care era aproape un ducat la mijlocul secolului al XIX-lea, achitat consulatului), suditul era scutit de orice impozit, în baza capitulațiilor. El plătea numai taxa vamală... și beneficia de avantaje ca: inviolabilitatea domiciliului, garanția libertății individuale, siguranța averii și a persoanei. În materie jurisdicțională, suditul se bucura de un regim preferențial: era asistat la procese de consuli sau de dragomanii consulatului; nu putea fi arestat sau condamnat la amenzi fără a fi înștiințat în prealabil consulatul de care depindea”[12].

În ciuda statutului de străini, mulți sudiți s-au integrat treptat în societatea românească, contribuind la dezvoltarea economică, socială și culturală a regiunii. Unii dintre ei – evrei, greci, armeni – au dominat comerțul și alte activități economice, datorită rețelelor lor comerciale extinse și și-au adus aportul în special la dezvoltarea centrelor urbane, spații în care s-au concentrat în mod frecvent.

Odată cu migrația sudiților în țările române, multe antroponime străine au fost preluate și integrate în onomastica locală. Ele au început să fie utilizate mai des, fie prin căsătorii mixte, fie prin adaptarea la forma și structura limbii române. Astfel, antroponimele grecești, evreiești, armenești, italiene sau franceze au fost păstrate în forma lor originală sau au fost adaptate pentru a se integra mai ușor în peisajul onomasticii românești, care a devenit mai diversă și mai complexă. Însuși termenul care desemnează această categorie de persoane cu statut economic și juridic aparte față de populația autohtonă – *sudit* – a făcut trecerea în categoria numelor proprii. Oamenii ajung să fie recunoscuți în colectivitate prin intermediul acestui apelativ, iar în timp, identificarea lor ca sudit a dus la preluarea rolului de supranume și apoi de nume de familie de către termenul în discuție.

În antroponimie, un timp, apelativul *sudit* și patronimul *Sudit* au funcționat în paralel, dovadă a faptului că oficializarea numelui de familie nu ajunsese, în vremea respectivă, la „maturitate” deplină. Astfel, în Monitorul oficial din 1936 – Partea 2, noiembrie 1936 (nr. 255-279) 1936-11-24 / nr. 274[13] – îl întâlnim pe *Moisă Sudit*. *Froim Sudit*[14] și *Leiba Sudit*[15]

---

[11] Denumirile au fost extrase din *Catagrafiile Vistieriei Moldovei (1820-1845)* (vezi supra).

[12] Stela Mărieș, *op. cit.*, p. 199.

[13]https://adt.arcanum.com/ro/search/results/?list=eyJmaWx0ZXJzIjogeyJMQU5HIjogWyJSTyJdfSwgInF1ZXJ5IjogIk1vaXNcdTAxMDMgU3VkaXQifQ&per_page=20 (accesat la data de 03.07. 2024).

[14] „Dimineaţa”, august 1935 (Anul 31, nr. 10272-10302)1935-08-24 / nr. 10295 (https://adt.arcanum.com/ro/view/Dimineata_1935_08/?query=Froim+Sudit&pg=310&layout=s) (accesat la data de 03.07. 2024).

[15] „Dimineaţa”, decembrie 1935 (Anul 31, nr. 10394-10422)1935-12-25 / nr. 10418 (https://adt.arcanum.com/ro/view/Dimineata_1935_12/?query=Leiba+Sudit&pg=366&layout=s) (accesat la data de 03.07. 2024).

au fost înregistrați aproximativ în aceeași perioadă. Ceva mai devreme, un *sudit* „cumpără (arendează) un crâng cu pațachină[16] dela un raia”[17]. O simplă căutare în actele și documentele[18] vechi ne oferă astfel de nume: *Ion Ungureanu Suditu, Mateică Suditu, Pătru Suditu* etc.

În momentul de față, există un număr rezonabil de indivizi care poartă numele *Suditu*. O simplă căutare pe Google ni-i aduce în prim plan, în diferite împrejurări, pe *Gavrilă Sudit, Viorel Suditu, Cătălina Suditu, Eduard Suditu, Vasile Suditu, Gheorghe Suditu*[19] etc.

În *Nume de persoane din Dobrogea. Dicționar invers*[20], Liliana Lazea identifica, în Constanța, un număr de 103 persoane purtătoare ale acestui patronim, iar în Tulcea – 7. În BDAR[21] Moldova[22], patronimul *Suditu* însuma, în Iași, 62 de purtători, raportat la 1926[23], numărul total pe țară la acea dată. Ca derivat, Iorgu Iordan în DNFR (p. 429) și N. A. Constantinescu[24] menționează numele *Sudețeanu*, format cu sufixul *-eanu* de la toponimul *Sudiți*.

Amintirea faptului că într-o anumită zonă au locuit *sudiți* s-a păstrat foarte bine și în toponimie. Întâlnim, pe teritoriul întregii țări, multe astfel de denumiri. Iată câteva dintre ele: „*Sudiți* (Buzău, Fetești, Ploiești, Urziceni), *Sudiți* sau *Gura Vadului* (Mizil), *Cucuieți-Sudiți* (Oltețul). Cf. și *Merii Petchii-Sudiți,* alături de *Merii Petchii-Pământeni* (Urziceni)”[25]; *În Sudiți, În Sudiți la Pădure, În Sudiți-Valea cu Mărăcini*[26]; *Sudiții* – moșie, proprietate a Bisericii Sfântul Nicolae, „aflătoare pe teritoriul Regatului român”[27], pentru care Diamandi G. Dumitrescu oferea, în anul 1904, ca arendă, suma de 56.200 de lei; „... poligonul Sudiți...”[28] etc.

În DTRO[29] și DTRM[30], au fost înregistrate o serie de (micro)toponime, în care apelativul *sudit* fie formează singur denumirea locului (în cuvinte ne/derivate) – *Sudiţeanca*

---

[16] *Pațachină* = Arbust cu frunze asemănătoare celor de fag, dar mai verzi, cu nuanțe gălbui; crește mai ales în locurile umede din păduri (https://dexonline.ro/definitie/pa%C8%9Bachin%C4%83) (accesat la data de 03.07. 2024).

[17] Petre Antonescu, *Din trecutul pădurilor țării,* în „Revista Pădurilor”[17], 1926, anul 38, nr. 4, p. 220, (https://adt.arcanum.com/ro/view/RevistaPadurilor_1926/?pg=242&layout=s&query=Revista+P%C4%83durilor%2C+nr.+4 (accesat la data de 29.06.2024).

[18] Nume extrase din Nicolae Iorga, *Situația agrară, economică și socială a Olteniei în Epoca lui Tudor Vladimirescu. Documente contemporane*, București, Editura Ministeriului de Agricultură, 1915; Paul Emanoil Barbu, Vladimir Osiac, *Catagrafia județului Dolj din anul 1828*, Editura Universitaria, Craiova, 2001.

[19] Deputat în legislatura parlamentară 2000-2004.

[20] Constanța, Ex Ponto, 2004, p. 365.

[21] BDAR – Baza de date antroponimice a României, constituită la Laboratorul de cercetări onomastice de la Facultatea de Litere a Universităţii din Craiova, în anul 1994.

[22] Volum aflat în manuscris.

[23] Site-ul https://numedefamilie.eu/nume-de-familie-suditu#google_vignette dă un total de 2076 de persoane care poartă numele *Suditu* (accesat la data de 03.07.2024).

[24] *Dicționar onomastic românesc*, București, Editura Academiei Române, 1963, p. 378.

[25] Iorgu Iordan, *Toponimia...*, p. 205.

[26] Mai multe persoane – Dumitru Ivan Voica, Ion Minea Dăncescu, Gheorghe Tudor Tănase Păun, Nae Gh. B. Corafă – dețineau teren în locurile menționate (https://adt.arcanum.com/ro/view/MonitorulOficial_1942_05_Part2/?query=Dumitru+Ivan+Voica%2C+&pg=728&layout=s) (site accesat la data de 29.06.2024).

[27] „Gazeta Transilvaniei”, iulie 1904, Anul 67, nr. 159, p. 3, consultată pe site-ul https://adt.arcanum.com/ro/view/GazetaTransilvaniei_1904_07/?pg=78&layout=s (la data de 29.06.2024).

[28] St. Burileanu, *Noutăți artileristice. Noua tragere dela poligonul Sudiți cu obuze prevăzute cu coafele Burileanu. Concluziuni finale*, în „Revista Artileriei”, Anul LV, nr. 10-12, oct.-dec. 1941, p. 77, 78, https://adt.arcanum.com/ro/view/RevistaArtileriei_1941/?query=poligonul+Sudi%C8%9Bi&pg=726&layout=s (accesat la data de 03.05.2024).

[29] *Dicţionarul toponimic al României. Oltenia* (DTRO) (sub redacția prof. univ. dr. Gh. Bolocan), vol. 1 (A-B), Craiova, Editura Universitaria, 1993; vol. II (C-D), 1995; vol. 3 (E-Î), 2002; vol. 4 (J-N), 2003; vol. V (O-R), 2004; vol. 6 (S-Ț), 2006; vol. 7 (U-Z), 2007.

(IL), *Sudiţeni* (IL), *Sudiţi* (BZ, IL, IF, PH), fie apare în structura unor denumiri compuse: *Balotina-Sudiţi* (PH), *Crângu lu Suditu* (DB), *Cucuieţi-Sudiţi* (CL), *Dealu Sudiţilor* (GR), *Drumu Sudiţilor* (IL), *Gaura Suditu* (PH), *La Sudiți* (PH), *La Pivniţa lu Suditu* (GJ), *Pârâu Suditului* (AG), *Pe Valea Sudiţilor* (BZ), *Popescu-Sudiți* (IL), *Sudiţi-Ungureni* (IL), *Sudiții de la Malu Roşu* (BZ), *Popescu-Sudiți* (IL) etc. Unele dintre acestea, formate cu ajutorul determinativelor, stabilesc opoziția dintre două categorii de locuitori – alogeni /autohtoni: *Merii Petchii-Sudiți*[31] și *Merii Petchii-Pământeni*. Altele fixează poziția unui loc sau obiect – *La Sudiți, Pe Valea Sudiților* etc., ori posesorul acestuia: *Crângul lu Suditu, Dealu Sudiților, Pârâu Suditului* etc., în timp ce, construcțiile de tipul *Balotina-Sudiți, Popescu-Sudiți* etc. au apărut pe cale administrativă, din numele a două localități rezultând o denumire unică.

Concluzii. Sudiții, o clasă socială și economică importantă, au influențat indirect și onomastica[32] românească, fie prin transferul de nume străine, fie prin românizarea acestora, ceea ce a dus la o diversificare a inventarului de nume românești, la crearea unui peisaj antroponimic bogat, care reflectă istoria migrațiilor și influențelor culturale din regiune. Apelativul *sudit* a suferit și el, treptat, trecerea de la a desemna o categorie socială la a individualiza o anumită persoană, căpătând astfel funcția de antroponim. În momentul de față, prezența și frecvența numelui de persoană *Suditu* și a derivatelor formate de la acesta este modestă dacă ne raportăm la întregul inventar al numelor românești de locuri și de persoane; ele reprezintă însă o „frântură" din istoria noastră economică, socială și culturală, care este necesar să fie cunoscută.

BIBLIOGRAPHY

1. Antonescu, Petre, *Din trecutul pădurilor ţării,* în „Revista Pădurilor"[1], 1926, anul 38, nr. 4, p. 220,
https://adt.arcanum.com/ro/view/RevistaPadurilor_1926/?pg=242&layout=s&query=Revista+P%C4%83durilor%2C+nr.+4 (accesat la data de 29.06.2024).

2. Barbu, Paul Emanoil, Osiac, Vladimir, *Catagrafia județului Dolj din anul 1828*, Editura Universitaria, Craiova, 2001.

3. BDAR, *Baza de date antroponimice a României*, constituită la Laboratorul de cercetări onomastice de la Facultatea de Litere a Universităţii din Craiova, în anul 1994.

4. Burileanu, St., *Noutăţi artileristice. Noua tragere dela poligonul Sudiţi cu obuze prevăzute cu coafele Burileanu. Concluziuni finale*, în „Revista Artileriei", Anul LV, nr. 10-12, oct.-dec. 1941, p. 77, 78, https://adt.arcanum.com/ro/view/RevistaArtileriei_1941/?query=poligonul+Sudi%C8%9Bi&pg=726&layout=s (accesat la data de 03.05.2024).

5. *Catagrafiile Vistieriei Moldovei (1820-1845)*, colecție coordonată de către Mircea Ciubotaru şi Silviu Văcaru, *I. Ţinutul Romanului. Partea I (1820),* vol. editat de Lucian Valeriu Lefter şi Silviu Văcaru, Introducere de Mircea Ciubotaru, Iaşi, Casa Editorială Demiurg, 2013.

[30] *Dicţionarul toponimic al României. Muntenia* (coord. prof. univ. dr. Gh. Saramandu), vol. 1 (A-B), Bucureşti, Editura Academiei Române, 2005; vol. II (C-D), 2007; vol. III (E-J), 2009; vol. IV (L-M), 2011; vol. V (N-P), 2013; vol. VI (R-Ţ), 2015, vol. VII (U-Z), 2023.

[31] În cele mai multe cazuri, sunt în opoziție denumirile etniilor: *Bălenii-Sârbi* (DB) / *Bălenii-Pământeni* (DB) / *Bălenii-Români* (DB); *Brebeni-Sârbi* (OT) / *Brebeni-Români* (OT); *Castraveţii Turceşti* (BR) / *Castraveţii Româneşti* (BR) etc.

[32] Faptul că numele sudiților se păstrează în documente de arhivă este foarte important, ele putând fi folosite astăzi în studii genealogice care permit urmărirea migrațiilor și stabilirea diverselor comunități străine în țările române.

6. *Catagrafiile Vistieriei Moldovei (1820-1845)*, colecție coordonată de către Mircea Ciubotaru şi Silviu Văcaru, *I. Ţinutul Romanului. Partea a 2-a (1832),* vol. editat de Silviu Văcaru şi Mircea Ciubotaru; introducere de Mircea Ciubotaru, Iaşi, StudIs, 2009.

7. *Catagrafiile Vistieriei Moldovei (1820-1845)*, colecție coordonată de către Mircea Ciubotaru şi Silviu Văcaru, *II. Ţinutul Iaşi. Partea I (1820),* volum editat de Marius Adumitroaei, Mircea Ciubotaru şi Silviu Văcaru, Introducere de Mircea Ciubotaru, Iaşi Casa Editorială Demiurg Plus, 2013.

8. *Catagrafiile Vistieriei Moldovei (1820-1845)*, colecție coordonată de către Mircea Ciubotaru şi Silviu Văcaru, *IV. Ţinutul Bacău. Partea I (1820),* volum editat de Mircea Ciubotaru, Sorin Grigoruţă şi Silviu Văcaru, Introducere de Mircea Ciubotaru, Iaşi, Casa Editorială Demiurg Plus, 2013.

9. *Catagrafiile Vistieriei Moldovei (1820-1845)*, colecție coordonată de către Mircea Ciubotaru şi Silviu Văcaru, *V. Ţinutul Hârlău. Partea I (1820),* volum editat de Marius Adumitroaei şi Mircea Ciubotaru, Introducere de Mircea Ciubotaru, Iaşi, Casa Editorială Demiurg Plus, 2013.

10. Constantinescu, N.A., *Dicționar onomastic românesc*, București, Editura Academiei Române, 1963

11. *Dicţionarul toponimic al României. Muntenia* (DTRM), coord. prof. univ. dr. Nicolae Saramandu, vol. 1 (A-B), Bucureşti, Editura Academiei Române, 2005 și urm.

12. *Dicţionarul toponimic al României. Oltenia* (DTRO), sub redacţia prof. univ. dr. Gh. Bolocan, vol. 1 (A-B), Craiova, Editura Universitaria, 1993 și urm.

13. Graur, Al., *Nume de locuri,* Bucureşti, Editura Ştiinţifică, 1972.

14. Iordan, Iorgu, *Dicţionar al numelor de familie româneşti,* DNFR, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1983.

15. Iordan, Iorgu, *Toponimia românească*, București, Editura Academiei Române, 1963.

16. Iorga, Nicolae, *Documente și cercetări asupra istoriei financiare și economice a Principatelor Române*, în „Economia Națională", 1901, Anul XXV, nr. 1, p. 38, https://adt.arcanum.com/ro/view/EconomiaNationala_1901/?query=sudit+economia+na%C8%9Bional%C4%83&pg=43&layout=s (accesat la data de 29.06.2024).

17. Iorga, Nicolae, *Situația agrară, economică și socială a Olteniei în Epoca lui Tudor Vladimirescu. Documente contemporane*, București, Editura Ministeriului de Agricultură, 1915.

18. Lazea, Liliana, *Nume de persoane din Dobrogea. Dicționar invers,* Constanța, Ex Ponto, 2004.

19. Mărieș, Stela, *Situația protejaților străini în România în secolul al XIX-lea,* în „Anuarul Institutului de Istorie şi Arheologie", Cluj-Napoca, t. XXVI, Editura Academiei R.S.R., 1983-1984, pp. 193-210.

20. Mărieș, Stela, *Importanța Catagrafiei din 1824-1825 pentru problema sudiților evrei din Moldova,* în „Studia et acta historiae Iudaeorum Romaniae", I, 1996, Editura Hasefer, Bucureşti, 1996, pp. 51-138.

21. *Micul dicționar academic*, MDA, ediția a II-a, Academia Română, Institutul de Lingvistică, București, Editura Univers Enciclopedic, 2010.

22. Nica (Burci), Iustina, *Apelativul* ***botezat*** *– un indice antroponimic al schimbării identității etnice și confesionale,* publicată în volumul Simpozionului Internațional „Mehedinți – Istorie, Cultură, Spiritualitate", Ediția a XVI-a, Drobeta-Turnu Severin, 25-26 iunie 2024 (sub tipar).

23. Scriban, August, *Dicționaru limbii românești*, Institutu de Arte Grafice „Presa Bună", 1939.

24. Sion, Constantin, *Arhondologia Moldovei,* București, Editura Minerva, 1973.

25. Șăineanu, Lazăr, *Dicţionar universal al limbei române,* Craiova, 1908.

SURSE ON-LINE

https://adt.arcanum.com/ro/search/results/?list=eyJmaWx0ZXJzIjogeyJMQU5HIjogWyJSTyJdfSwgInF1ZXJ5IjogIk1vaXNcdTAxMDMgU3VkaXQifQ&per_page=20 (accesat la data de 03.07. 2024).

https://adt.arcanum.com/ro/view/Dimineata_1935_08/?query=Froim+Sudit&pg=310&layout=s (accesat la data de 03.07. 2024).

https://adt.arcanum.com/ro/view/Dimineata_1935_12/?query=Leiba+Sudit&pg=366&layout=s (accesat la data de 03.07. 2024).

https://adt.arcanum.com/ro/view/GazetaTransilvaniei_1904_07/?pg=78&layout=s (la data de 29.06.2024).

https://adt.arcanum.com/ro/view/MonitorulOficial_1942_05_Part2/?query=Dumitru+Ivan+Voica%2C+&pg=728&layout=s (site accesat la data de 29.06.2024).

https://dexonline.ro/definitie/pa%C8%9Bachin%C4%83 (accesat la data de 03.07. 2024).

https://numedefamilie.eu/nume-de-familie-suditu#google_vignette dă un total de 2076 de persoane care poartă numele *Suditu* (accesat la data de 03.07.2024).

LINGUISTIC CHALLENGES IN SOURCE TEXT ANALYSIS AND TARGET TEXT REVISION WITH SPEECH SYNTHESIS

Alexandra Moldovan
PhD Student, „Lucian Blaga" University of Sibiu

Abstract: This paper examines the linguistic challenges encountered by visually impaired translators using text-to-speech systems when reading the source text and revising the target text. Its aim is to offer technical solutions for minimizing errors in the target text. The first section discusses general theoretical aspects related to source text analysis and target text revision; it also offers a perspective on speech synthesis. The second section studies the challenges posed during the reading of the source text and the revision of the target text using speech synthesis. In the third section, a literary and a non-literary text in English and their translations in Romanian are put through four TTS voices (two per language) used separately with two screen readers. The analysis of the vocal output reveals a certain lack of accuracy in delivering the text orally. The last section comprises the solutions for the encountered problems, suggesting that the proper configuration of screen readers greatly reduces error occurrence and enhances the quality of target texts. The paper is not only targeted at visually impaired translators but also to developers of TTS systems and blind or sighted readers interested in improving the quality of the output of the TTS they use.

Keywords: translation process, source text, translation revision, speech synthesis, screen reader

1. Introduction

In a global context where disability discrimination related to perceived low productivity at work does not cease to exist, even in developed countries, people with disabilities in Romania have a much lower opportunity of being employed. Evidence suggests that this is also valid for the Romanian translation industry in which rapid technological advancements demand higher productivity. Hence, visually impaired translators, who rely on speech synthesis for reading source texts and revising target texts, are usually refused by employers since the assistive technology required for synthetic speech to increase productivity in text analysis and revision is often considered a burden on the budget of the company.

This research uses linguistic analysis to highlight the challenges encountered in reading literary and non-literary source texts and revising their translations. It also attempts to address these challenges with minimal reliance on assistive technology and effort. The article is divided into four sections: an overview of translation theory and text-to-speech systems, a theoretical framework of possible challenges, the proper research and the suggested solutions. The first section examines the fundamental considerations for source text analysis and target text revision and the basic concepts underlying speech synthesis. The second section explains the theoretical basis of the research, grouping possible challenges to be encountered when reading the source and target texts. The third section presents the analysis results of synthetic speech output during the reading of two source texts — a literary text and a non-literary text — and the revising of their translations. The fourth section discusses solutions to these challenges, taking into account cost-effective methods to implement these solutions in the translation environment. The available solutions might also be applicable to others who use text-to-speech in their media files.

2. Literature Review

In the modern translation industry, linguistics and technology are intertwined. In international groups dedicated to visually impaired translators, discussions are often centered

on assistive technology. Even linguistic aspects are mostly examined through the lens of adaptive technology, including the specifics of Braille codes and speech synthesizers. Despite the limited academic literature on speech synthesis in text analysis, the linguistic and technological dimensions of this discussion have been addressed separately by both sighted and visually impaired scholars.

The discussion of text analysis and revision extends beyond the technological perspective of this study. Text analysis begins by understanding the translator's dual role as reader and writer, as argued by Jean Boase-Beier in her book entitled *Translation and Style* (2020, p. 3). The critical reading characteristic of translators (Boase-Beier, 2020, p. 46), referred to as analysis in T. Bell's model (1991), aids in rendering the text in the target language through synthesis (Bell, 1991). Likewise, translators must apply this critical approach to target text revision. Although source text reading and target text revision may partially overlap, as Mathilde Fontanet (2017, p. 227) argues, the textual factors to be considered during critical reading are clearly defined. Katarina Seresova and Daniela Breveníková (2019) offer a straightforward perspective on factors that influence source text analysis. This model mentions, as external textual factors, its author, readers, purpose, communication channel, style (determined by the genre), content and form (Seresova & Breveníková, 2019, pp. 1-2). These factors are part of the context of communication or culture, which influences the internal textual factors. These are the topic or field of the text, its macrostructure and microstructure, its visual aspect, word choice, sentence structure and tone, all of which are influenced by register (Seresova & Breveníková, 2019, p. 3). Concerning text translation and revision, Fontanet mentions the mood and "trauma-words" as influencing her output (2017, pp. 217-218). Her approach to editing is divided into "revision" and "self-revision". During the revision process, the source text segments and her first translation draft are analyzed and modified if necessary, while during the self-revision stage, the emphasis is placed on the flow of the whole target text (2017, pp. 230, 237). Many sighted, as well as visually impaired scholars also recommend re-reading a text after a longer period of time to gain fresh perspectives. Other reading methods include the translator's reading aloud the revised translation, while an external reviser compares the source and target texts, as investigated by Rochard who is referenced by Giovanna Scocchera (2018, p. 6). Revising efforts also take account of the internal and external textual factors, but the focus is on the target text's acceptability in the target language.

In parallel, the discussion on the technological and linguistic aspects of speech synthesis is more focused and technical. It primarily centers on designing or implementing synthesizers (Vilage, 2023; Zhang, et al., 2023) rather than on an actual analysis of their accuracy (Cardoso, Smith, & Garcia Fuentes, 2015). Recent research has shifted towards neural text to speech, which enhances text comprehension through improved expressivity. According to Gaea Vilage (2023), the linguistic and technological aspects involved in speech synthesizer design determine their accuracy, rather than the amount of recorded speech. Linguistic pre-processing is particularly relevant for this paper, as linguistic rules are embedded in TTS software through phonetic transcription. The quality of the "pronunciation guide" mentioned by Vilage greatly impacts the quality of the synthesized speech. A study conducted by Cardoso et al. evaluated the impact of TTS in language learning. They employed, as criteria for assessing TTS quality, "comprehensibility, naturalness, accuracy and intelligibility" (Cardoso, Smith, & Garcia Fuentes, 2015, p. 108). The results revealed that TTS could aid foreign language learners by increasing their language exposure, although it does not match the natural quality of human voice (2015, p. 112). This conclusion is corroborated by Barkhordar and Yousefi (2015) and other scholars investigating the skills and abilities of blind translators and interpreters.

There is a scarcity of studies on the topic of screen reader vocal output in translation. Only Indonesian scholars from Universitas Dian Nuswantoro, Semarang have addressed screen reader usage in detail in a study describing the translation stages. The subject of this study is a female novice translator, Agus Sri Giyanti, who adjusts the reading speed of the TTS for reading the texts. She gradually decreases the voice rate as she re-reads the texts for better comprehension (Sunardi, et al., 2022, p. 421). However, there is no study which assesses TTS used by visually impaired translators in text analysis and revision, although it is mentioned in adjacent literature of European scholars from countries such as Poland (Figiel, 2018) and Germany (Hagemann, 2016) or from other continents such as Asia — more specifically Indonesia (Nugroho, Nababan, & Subroto, 2016). This lack of information influences low productivity perception among employers.

3. Linguistic Challenges

In the Romanian translation industry, linguistic challenges are significantly impacted by an unfriendly professional environment due to the inaccessible qualification exam procedures and lack of awareness of the potential and needs of visually impaired translators, resulting in visually impaired translators primarily working as freelancers. Likewise, international sources reveal an increased number of unexplored challenges faced by visually impaired translators in text comprehension and revision. The issues arising from linguistic processes are doubled by the technological particularities of text-to-speech software. This section categorizes possible theoretically-explained difficulties by translation stage and linguistic type. The discussion regarding source text analysis focuses on aspects concerning the internal and external textual factors outlined by Katarína Seresová and Daniela Breveníková (2019), while challenges encountered during revision focus on content and form. Each challenge is illustrated with examples from the English-Romanian language pair.

3.1. Challenges in Source Text ANalysis

The process of finding and accepting translation projects usually occurs on freelancing websites which partly or totally comply with the Web Content Accessibility Guidelines (World Wide Web Consortium, 2023). The first challenge faced by visually impaired translators that determines their degree of source text comprehension is related to the level of source text accessibility. A text containing visual elements or which cannot be read by assistive technologies must undergo optical character recognition, which can produce low quality results, as noted by the majority of scholars approaching this topic, including Barkhordar and Yousefi (2015), Figiel (2018) and Hagemann (2016). Errors in letter recognition, such as “rn” instead of “m”, are easy to identify and correct except in pairs of words such as “modern/modem”, where the context is necessary to determine the correct option. Furthermore, layout might be affected, resulting in inaccurate page formatting of target texts, which should resemble the original. The approaches taken in such situations vary, ranging from refusing the project to translators dealing with the errors themselves or requesting help from others (Hagemann, 2016, p. 87; Hagemann, 2016). This procedure, namely the accessibility of a source text, could also be viewed as an external textual factor. Text analysis begins during or after this process.

The other external textual factors pose similar problems to those of sighted translators. The translation approach is shaped by prior research of either the text’s author or the client. The intention and purpose of the text, along with its target reader and communication channel determine the text type and translation methods (Seresova & Breveníková, 2019, p. 3). However, these processes require that the research materials be accessible in accordance with the WCAG.

On the other hand, there is a more obvious difference from sighted translators concerning internal textual factors. While the topic, content and structure of the text are easily established from the first reading of the text with a higher voice rate of the screen reader

(Sunardi, et al., 2022, p. 424), semantics, grammar, intonation, punctuation and other visual elements present numerous challenges. The pronunciation of a certain voice greatly influences the comprehension of these aspects during the initial reading.

Certain issues related to word pronunciation should not be overlooked. Semantic errors in a target text translated by a visually impaired person might, therefore, be related especially to homographs that appear in source texts, which Ashley Sheridan (2019) identifies as a significant screen reader issue. He gives the examples "read" and "red", which raise ambiguity as in the sentence "The book is read." Abbreviations might also pose problems in certain situations. For example, if a text is written in capitals and the word "IT" is used, the screen reader might pronounce it as the abbreviation for Information Technology. Such an example would be the sentence "I LIKE IT." Other words could also be mispronounced, increasing the effort of analyzing and revising the text.

An in-depth reading of the whole text at a low voice rate, with frequent stops in order to investigate specific parts, is essential for grammatical analysis, both for morphological and syntactic challenges. Pronunciation mistakes occur especially with identical verb forms such as, again, the verb "read". Nevertheless, the chance of making any mistake in translation remains low. Complex syntactic structures can also present challenges. To address them, it is crucial to understand punctuation and intonation, as well as to consider the long segments as a whole during translation.

Most screen reader voices have a robotic quality. As a result, it is difficult to establish their actual intonation when reading a text. The Romanian scholar Leon Levițchi argues that "Any sentence and any text is a combination of landforms: zero altitude and heights and valleys; and this sketch or map is always conditioned by the speaker's or writer's intentions, as well as his/her potential of expressivity." (Levițchi, 1975, pp. 75-76). Consequently, the screen reader slows down the translation of literary texts in particular, where intonation gains special importance.

Furthermore, speech synthesizers are not programmed to speak punctuation. Screen readers regulate this aspect. However, the pauses facilitate the deduction of punctuation or the identification of punctuation mistakes when reading the text (Sunardi, et al., 2022, p. 424). Another aspect identified by Sheridan, which falls under the category of special characters, including punctuation, is the incorrect pronunciation of symbols by some TTS. He mentions, as an example, the pronunciation "X" instead of "×". Other symbols relevant for linguists can be found in the IPA alphabet, some of which are not pronounced at all.

Visual elements such as images, categorized by Seresová and Breveníková as internal textual factors, pose the biggest challenges in translation. Fonts and other attributes are described by screen readers. However, Hagemann highlights the need for intersemiotic translation performed by a sighted assistant or through alternative text in the case of graphical content which significantly impacts the translation result (Hagemann, 2016, p. 83). These factors influence the macrostrategy chosen by the translator.

3.2. Challenges in Target Text Revision

Fontanet's assertion that source text analysis and translation overlap and the typical comparison between source text and target text segments during proofreading require bilingual revision (Scocchera, 2018, p. 5). This process involves rapid switching between synthesizers, a feature supported by screen readers. However, the language detection feature can sometimes malfunction.

Another challenge in the translation process, specifically regarding the choice of translation strategies, is studied by the previously mentioned Indonesian scholars (Nugroho, Nababan, & Subroto, 2016). They assert that visually impaired translators favour non-creative translation microstrategies "due to the fact that they excessively rely on the screen reader that performs word-for-word operations" (2016, p. 110). This means that, in order to

gain insight into the details of the text, screen reader users must read at word or even character level, which may prevent them from having a clear overview of the entire sentence or paragraph.

Therefore, revising with a screen reader is time-consuming as well. Emphasis is placed on adopting a distanced perspective as an objective means of assessing translation accuracy and naturalness (Scocchera, 2018, p. 5; Sunardi, et al., 2022, p. 424). Here, screen reader speed is not in the foreground, except in the "polishing" phase mentioned by Sunardi et al. (2022, p. 424). The translator listens closely to the text for wrong word pronunciations. However, this method is not the most effective approach to revising a text.

Consequently, the evidence presented in this section highlights significant challenges associated with the exclussive reliance on TTS during source text analysis and target text revision. The following section presents the results of a comparative analysis of text-to-speech output in order to highlight these challenges and discover the optimal TTS option.

4. Comparative Linguistic Analysis of Text-to-Speech Output in Source and Target Texts

4.1. Methodology

The present study utilized four speech synthesizers — Eloquence from Code Factory and Ava from Nuance for English, and Andrei from Microsoft and Ioana from Nuance for Romanian — in two separate screen readers — JAWS for Windows by Freedom Scientific and NVDA by NV Access — to analyze the intelligibility of the vocal outputs of the text-to-speech systems and any output differences between screen readers. The voices were chosen based on the criteria of naturalness — two robotic voices (Eloquence and Andrei) and two more natural voices (Ava and Ioana) — and due to their compatibility with both screen readers. Of the voices chosen, only one is free of charge (Andrei) and NVDA is an open source screen reader. The English synthesizers were recorded while reading two separate texts of different genres in both screen readers. The same procedure was applied to their Romanian translations. The nonliterary excerpt was from a previous unpublished project conducted in 2022 by the researcher in collaboration with university peers. The source text was entitled "Oral benfotiamine plus α-lipoic acid normalises complication-causing pathways in type 1 diabetes" (Du, Edelstein, & Brownlee, 2008, p. 1). It was chosen because it contained a plethora of numbers and symbols and their handling by the TTS was of great interest. The literary text was the poem entitled "The Apple Orchard" by Dana Gioia, translated by the researcher in 2022 in a poetry class. The researcher aimed to qualitatively assess the intonation of each TTS. The nonliterary text underwent optical character recognition, and the errors were mostly corrected by a sighted assistant. The benefit of choosing two voices, two screen readers and two source and target texts was that a wide range of challenges and the best synthesizers for reading them were identified.

Each text was thus recorded using the two synthetic voices in the corresponding language in the two screen readers. The continuous reading option for each screen reader was preferred due to time constraints. Thus, a total of 16 recordings with voice rates of 40% were produced. This rate was chosen to simulate the average screen reader parameters proposed by Sunardi et al. (2022), as previous observations indicated rate inconsistencies between TTS systems in the same screen reader. These were also included in the linguistic analysis. The recordings can be found at https://drive.google.com/drive/folders/1Bq01Wmx7BWgHbKd6iZ5C8tSyxI0RYEaF?usp=drive_link. In order to determine intelligibility and suitability for the texts to be analyzed and proofread, the following criteria, based on the main challenges identified, were used in the analysis: OCR-related issues, wrong word pronunciations, grammar-related mispronunciations, intonation particularities, punctuation problems, difficulties caused by layout, voice speed and speech pauses.

Each recording segment (consisting of a sentence/line) was analyzed by the researcher for any peculiarities. The first step involved comparing the JAWS and NVDA output of Eloquence reading the medical text. The investigation then directed attention to the output of Ava in both screen readers, followed by Andrei and Ioana. The same procedure was applied to the literary text. The final step involved comparison of all the outputs and identified the overall challenges. In particular, the analysis of certain recordings was problematic due to volume variations of synthesizers which yielded unpredictable results after recording. Similar issues were encountered with the previously mentioned variation of voice rates.

4.2. Results

Qualitative analysis was used to compare the recordings of speech synthesizer outputs. The results obtained reveal an unclear delimitation of TTS rules from those provided by screen readers. Thus, there are slight differences in handling linguistic-related problems. Somewhat unexpected challenges were identified.

Recordings of source texts underline numerous difficulties in text comprehension. The text conversion process, although it involved a human assistant, was not error-free. Attentive listening to each recording of the first text helped in identifying three mistakes, namely "ihree" instead of "three", "atler" instead of "after" and "modilied" instead of "modified". Minor inaccuracies were also audible when the TTS pronounced /a/ instead of the symbol "α" in some instances. On a semantic level, the difficulty of this text lies in the understanding of foreign names or nouns such as "Edelstein" or "Verlag" because of mispronunciation. Similar issues are encountered with some English words such as "glycemic" pronounced by Eloquence. Although rare, grammar mistakes in pronunciation are related to the incorrect oral rendering of dates by Eloquence in JAWS with certain formats, e.g. "June 29 2008". Syntactic structures are also difficult to remember, which requires an in-depth reading of segments before attempting to translate them. There are no intonation issues. However, Ava's expressivity is useful provided that her rate is lowered, as voice rates vary according to the TTS engine and screen reader. Surprisingly, NVDA provides a voice rate of 40% which is slower than its JAWS counterpart. A last challenge in both source texts is encountered on a visual level: recordings revealed that line breaks are marked with a pause in JAWS and are neglected in NVDA. Furthermore, vertical tabs are disregarded by both screen readers. This greatly influences the perception of text macrostructure and microstructure. Meanwhile, each screen reader presents various punctuation pronunciation presets. The frequent occurrence of problems related to word pronunciation, morphological and syntactic structures, punctuation, intonation and the other previously mentioned aspects slow down source text analysis.

In parallel, target text recordings contain a higher number of errors. While NVDA offers Romanian language support which facilitates comprehension and error detection, JAWS forces Romanian synthesizers to use English denominations for symbols and punctuation. This impediment is mostly uncomfortable in the literary text, where, for instance, the ellipsis is pronounced by Ioana as "dot, dot, dot". Furthermore, the recordings containing the Microsoft speech synthesizer underline its poor pronunciation of foreign words — "Verlag" — and even common Romanian words such as „bulină". Grammar mistakes of both speech synthesizers in the literary text convey a scarcity of programmed rules for handling poetic constructions such as „spate-ți". These challenges imply a lower-quality vocal output of Romanian voices.

As highlighted by the results, pronunciation challenges are prominent. The programmed rules of speech synthesizers interact with the functions of a screen reader. More robotic voices tend to be better suited for technical texts, whereas more humanlike voices are favored in the attempt to convey the emotion beyond the meaning of the words, even if their vocal output still falls short of sounding completely human. These results corroborate the findings of extensive prior research in TTS engine design and assessment. Consequently, it

becomes the responsibility of the user to explore and adjust parameters in the screen reading software to mitigate these issues.

5. Solutions

Associating these results with the actual translation process, the researcher proposes the following solutions:

5.1. AI-based OCR processing. Many applications nowadays offer affordable options of processing a text with artificial intelligence. The character recognition of such a system yields a higher accuracy and can even reproduce the original layout with ease.

5.2. Using language detection in screen readers. Screen reading software such as JAWS or NVDA includes automatic detection features based on markup, keyboard switching etc. These features facilitate easy transition between source and target text without changing the synthesizer, thus easing the actual translation and then the bilingual proofreading. The operation and error frequency of language feature detection are promising topics for future research.

5.3. Using the screen reader shortcuts for effective change of punctuation level. Screen readers have punctuation pronunciation levels which can be configured to suit the current needs of the translator while understanding source texts or revising their work. Although complex, the linguistic analysis of various texts with different punctuation configurations would shed light on the improvements that developers could make to ease the process.

5.4. Developing a dictionary for each TTS. The combination between TTS engine and screen reader rules could yield better results if users created their own dictionaries with frequently-read words which are mispronounced. There is, nevertheless, the risk of incorrectly applying the user rules. Dictionaries can solve these problems by being configured to comply with case sensitive settings.

5.5. Using settings for indicating visual inconsistencies. The technique of analyzing the visual aspects of a source text has not been frequently discussed in the literature. However, screen readers offer settings such as speaking text fonts and attributes with varying pitches or sound cues. Configuring these settings for user convenience greatly enhances the translation process, especially in a basic text processor. Spelling and grammar mistakes detection features can also be configured in screen readers and used with ease during revision.

5.6. Working with developers for synthesizer updates. Providing feedback on synthesizers opens opportunities for improving the naturalness of existing voices and easing text comprehension. This collaboration would especially improve the revision process, allowing for a clearer overview of the translated text.

6. Conclusions

In this investigation, the aim was to assess the vocal output of two more robotic speech synthesizers and two humanlike ones in order to establish their impact on text analysis and revision. Findings illustrate the suitability of different voices for certain genres, as well as various technical issues arising from wrong screen reader approaches of certain TTS rules. These findings suggest that in its basic form, speech synthesis proves ineffective in analyzing and revising texts with accuracy. The target text quality also hinges on the assistive technology skills possessed by the translator. The study contributes to our understanding of the productivity of visually impaired translators who rely solely on the vocal output of screen readers and lack training in employing the most effective tools integrated into their screen reader. The insights gained in this study may not only be of assistance to visually impaired translators, but also to developers and other web content creators interested in using TTS, as it mentions basic parameters that must be taken into account for accurate vocal output. The scope of this study was limited in terms of tools used due to the attempt of minimalizing

efforts on the budget of translators/employers. We view this as a fruitful area for further work.

BIBLIOGRAPHY

Barkhordar, Y., & Yousefi, K. (2015). Major Skills and Abilities of Blind and Visually Impaired Translators. *Translation Journal*. Retrieved Dec. 20, 2023, from https://translationjournal.net/April-2015/major-skills-and-abilities-of-blind-and-visually-impaired-translators.html

Bell, R. T. (1991). *Translation and translating: theory and practice*. New York, New York, USA: Longman Group.

Boase-Beier, J. (2020). *Translation and Style, second edition*. London and New York: Routledge Taylor & Francis Group.

Cardoso, W., Smith, G., & Garcia Fuentes, C. (2015). Evaluating text-to-speech synthesizers. *EUROCALL Conference* (pp. 108-113). Padova: Research Publishing. doi:http://dx.doi.org/10.14705/

Du, X., Edelstein, D., & Brownlee, M. (2008). Oral benfotiamine plus alpha-lipoic acid normalises complication-causing pathways in type 1 diabetes. *Diabetologia, 51*, 10. doi:10.1007/s00125-008-1100-2

Figiel, W. (2018). Studying Translation from the Perspective of Blind Students in Poland. Warsaw, Poland. Retrieved 07 27, 2023, from https://bfc.unige.ch/files/5115/5170/3325/Figiel_BFC2018.pdf

Fontanet, M. (2017). The translation process and its creative facets in a hermeneutic perspective. In L. Cercel, A. Marco, & M. T. Amido Lozano, *Kreativität und Hermeneutik in der Translation* (pp. 217-243). Tübingen: Narr Francke Attempto.

Hagemann, S. (2016). Teaching Translation to Mixed Groups of Blind and Sighted Students. *Journal of Translator Education and Translation Studies*, 78-93.

Levițchi, L. D. (1975). *Îndrumar pentru traducătorii din limba engleză în limba română*. Editura științifică și enciclopedică.

Nugroho, R. A., Nababan, M. R., & Subroto, E. (2016, 09 23). Translation Microstrategies Used by Visually Impaired Translators. *International Journal of English Linguistics, 6*(5), 103-111. doi:10.5539/ijel.v6n5p103

Scocchera, G. (2018, 02). Translation Revision as Rereading:Different Aspects of the Translator's and Reviser's Approach to the Revision Process. *Mémoires du livre*. doi:10.7202/1043122ar

Seresova, K., & Breveníková, D. (2019). The Role of Text Analysis in Translation. *International Conference on Innovations in Science and Education*, (p. 7). Prague. doi:10.12955/cbup.v7.1428

Sheridan, A. (2019, 03 15). *Screen Readers and Pronunciation*. Retrieved from Ashley Sheridan.co.uk: https://www.ashleysheridan.co.uk/blog/Screen+Readers+and+Pronunciation

Sunardi, Nugroho, R. A., Harjo, B., Muljono, Suryaningtyas, V. W., Setyaningsih, N., . . . Giyanti, A. S. (2022). Translation Procedures Done by Visually Impaired Translator: An Annotated Study. *Indonesian Journal of EFL and Linguistics*, 7(2), 415-431. doi:http://dx.doi.org/10.21462/ijefl.v7i2.597

Vilage, G. (2023, 04 26). *Speech Synthesis: How It Works and Where to Get It*. Retrieved from ReadSpeaker: https://www.readspeaker.com/blog/speech-synthesis/

World Wide Web Consortium. (2023). *Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1*. Retrieved from W3C: https://www.w3.org/TR/WCAG21/

Zhang, C., Zhang, C., Zheng, S., Zhang, M., Qamar, M., Bae, S.-H., & Kweon, S. I. (2023, 04). A Survey on Audio Diffusion Models: Text To Speech Synthesis and Enhancement in Generative AI. South Korea. Retrieved from https://arxiv.org/pdf/2303.13336

FOLK ETIMOLOGY IN RELATION TO LEXICAL DISTORSION AND PARONYMIC ATTRACTION

Andrei-Ionuț Popa
PhD Student, „Alexandru Ioan Cuza" University of Iași

Abstract: The aim of this paper is to present folk etimology, lexical distortion and paronymic attraction as improperly used lexical phenomena in literary works, as semi-intentioned errors, involuntary figures of speech specific for the discussed phenomena, the tendency of conciously or unconsciously forming original variations by successive rearrangements and rephrasing, and also their vitality in the actual mass-media.

Keywords: folk etimology, paronymic attraction, lexical distortion, lexical combinations, conceptual relations, inner happenings, affective, volatile

Pe parcursul acestei cercetări vom aduce în discuție factorii care au rol de obligativitate în producerea fenomenelor menționate pentru a prezenta cu claritate apropierile și deosebirile dintre aceste fenomene lexicale, interesându-ne în mod special atracția paronimică, care se produce mult mai ușor atunci când există și relații de ordin semantic între elementul indus și inductor.

Se cuvine, așadar, o trecere în revistă a noțiunilor referitoare la paronime, paronomază, atracție paronimică și deraiere lexicală.

Între relațiile semantice „tradiționale" (sinonimia, antonimia și omonimia), paronimia a fost privită, de obicei, ca un element de nivel secundar: nu reprezintă o modalitate de organizare a vocabularului, importanța componenței semantice este relativă, are părți comune cu fiecare dintre relațiile menționate mai sus și nu se diferențiază de acestea prin raporturi de tip binar. În plus, paronimia își definește poziția nu atât prin caracteristicile sale- de cele mai multe ori accidentale- cât mai ales prin efectele resimțite la nivelul lexicului. Aceste trăsături obiective au determinat o lipsă de unanimitate a cercetătorilor în definirea și în stabitirea limitelor fenomenului, generând diverse luări de poziție, dintre care unele cu totul exagerate.

Definițiile care merită a fi discutate s-au axat, în general, pe explicarea termenului, la care s-au adăugat informații privind componenta semantică (paronimele sunt cvasiomonime, așadar cuvinte aproape identice ca formă, însă deosebite, într-o măsură mai mare sau mai mică, din punctul de vedere al sensului). Dincolo de propunerile referitoare la cât de apropiate trebuie să fie formele a două cuvinte pentru a fi subordonate relației de paronimie considerăm totuși necesară menținerea fenomenului în sfera relațiilor semantice: „Paronimia este relația variabilă, mergând de la diferență până la echivalență totală sau parțială, între sensurile a două sau mai multe cuvinte care au o formă cvasiidentică și care, din această cauză, pot fi confundate"(Felecan, Paronimia în limba română, Baia Mare, Editura Gutinul, 1993, 248 p.)

Realizarea unei tipologii a paronimelor depinde, desigur, de poziția adoptată de fiecare autor asupra acestei relații semantice și, în egală măsură, formale. Se poate vorbi, așadar. de o paronimie (exclusiv) formală, realizată între termeni cvasiomonimi uzuali, la același nivel de limbă, și care nu se confundă aproape niciodată, și paronimie propriu-zisă, realizată între termeni ale căror forme aproape identice și, uneori, sensuri mai mult sau mai puțin apropiate determină folosirea unuia în locul celuilalt. După părerea noastră, acest ultim tip merită a fi pus în evidență cel puțin din două puncte de vedere: (a) studierea lui reprezintă înțelegerea mecanismelor lingvistice și extralingvistice prin care se confundă cele

două cuvinte, ceea ce presupune eliminarea eventualelor cauze și (b) atracția, confuzia și substituția paronimică Sunt asociabile cu alte fenomene de limbă. subordonate analogiei, în primul rând cu etimologia populară. În sfârșit, paronimia astfel înțeleasă are aplicații stilistice în proză, mai ales ca sursă a comicului de limbaj .

Atracția, confuzia și substituția paronimică reprezintă o succesiune de fenomene determinată tocmai de cvasiidentitatea din planul expresiei și de diferența/apropierea relativă din planul conținutului între două cuvinte: un paronim care e mai frecvent în limbă și deci mai familiar vorbitorilor îl „atrage" pe cel care este mai putin cunoscut (atracția este preponderent formală); între cei doi termeni se produce o confuzie, formală și semantică, fapt care determină substituirea celui mai puțin cunoscut în procesul comunicării verbale. Din punctul de vedere al efectului la nivelul limbii, trebuie făcută, în acest context, o precizare importantă, care diferențiază paronimia de alte fenomene similare sau conexe: prin atracție, confuzie și substituție paronimică se ajunge la înlocuirea unui cuvânt cu altul care, nesancționată de tradiție, are rezultate negative la nivelul limbii literare.

Astfel privite, paronimele se pot clasifica din diverse puncte de vedere. După formă, se împart în: (a) **cuvinte alcătuite din același număr de foneme, dar cu distribuție diferită** (*perceptor* și *preceptor*, *releva* și *revela* etc.); (b) **cuvinte cu unul sau mai multe foneme în plus la unul dintre membrii cuplului** (*apropria* și *apropia*, *eluda* și *elucida* etc.); (c) **cuvinte cu foneme corelative sau necorelative** (*ordinal* și *ordinar*, *sudură* și *sutură*; *complement* și *compliment*, *prenume* și *pronume*); (d) **dublete paronimice mixte** (*conjectură* și *conjunctură*, *inveterat* și *învederat*) etc.

Din punctul de vedere al conținutului, sunt de remarcat următoarele tipuri: (a) **paronime total diferite ca semnificație** (arbitrare) și (b) **paronime între care există relații și asocieri semantice** (motivate). În primul caz, este vorba de similitudini exclusiv formale determinate de întâmplare (*atlas* și *atlaz*, *bizon* și *vizon*, *brutar* și *brutal*, *oral* și *orar* etc.), iar, în cel de-al doilea, motivarea se explică etimologic: (b) **paronime derivate de la aceeași bază internă** (*îndesa* și *îndesi*, *înflora și înflori*, *îngrija* și *îngriji* etc.; (b2) **paronime „derivate" de la o bază externă**, la nivelul limbii / limbilor din care le-am preluat (*anuar* și *anual*, *familiar* și *familial*, *glaciar* și *glacial*, *petrolier* și *petrolifer*, *zaharoză* și *zaharază* etc.); (b3) **paronime de tip mixt, realizate prin împrumut și calc lexical de structură morfematică sau, eventual, prin „românizare"**, așadar prin modalități diferite de pătrundere în limbă (*conștiență* și *conștiință*, *decimal* și *zecimal*, *învesti* și *investi* etc.). După cum se poate observa. între diversele tipuri de paronime au loc simultan și relații de sinonimie (*decimal* și *zecimal*, *doctrinal* și *doctrinar*, *amenda* și *emenda*, *depila* și *epila*, *erupe* și *irupe* etc.), de antonimie (*absorbi* și *adsorbi*, *emersiune* și *imersiune*, *emigra* și *imigra* etc.), de omonimie parțială etc.

Proveniența a două sau mai multe cuvinte din același etimon (intern sau extern, direct sau indirect), prin diverse modalități (interne, externe sau mixte) reprezintă o sursă importantă de obținere a paronimelor.

Paronimele etimologice sunt grupurile de două sau mai multe cuvinte (dublete, triplete, cvadruplete etc.) ale căror . cvasiidentitate formală și corespondență semantică se explică. în diacronie, prin originea comună.

Din fericire pentru îmbogățirea limbii cu noi unități lexicale, polisemia etimonului se transformă în română — voit sau analogic — în omonimie și / sau paronimie etimologică.

După cum s-a putut observa, paronimia etimologică este un fenomen lingvistic demn de luat în considerare datorită numărului foarte mare de exemple, pe de o parte, și datorită caracterului său motivat, pe de altă parte. Motivația este de ordin etimologic (proveniența din aceeași sursă), cvasiidentitatea dubletelor putând fi pusă în evidență și la nivelul formei, și la nivelul conținutului. De remarcat, nu în ultimul rând, coexistența și **intersectarea relațiilor semantice** de tip sinonimic, omonimic, paronimic între termenii moșteniți și / sau

împrumutaţi dintr-un unic etimon, precum şi capacitatea limbii române de a transforma o dificultate la nivelul concurenței variantelor de diverse tipuri într-un avantaj de ordin lexical.

Un alt aspect pe care îl discutăm este reprezentat de valorile semantico-stilistice ale paronimiei, motivate de existența paronomazei, **figură de stil ce are la origine asocierea într-un context a două paronime pentru a obţine un anumit efect stilistic.**

Astfel, valorificând stilistic paronimele, autorul de mesaje, preocupat atât de ceea ce comunică, cât şi de felul în care comunică, asociază intenţionat într-un context două paronime, sporind astfel potenţialul expresiv al comunicării: *amantes sunt amentes; dum spiro spero; on nous inflige des désirs qui nous affligent*. **Paronomaza** este un procedeu efectiv de producere a unui mesaj (text) special, trecut prin prisma subiectivităţii emiţătorului a cărui intenţie reală este de a accentua mai puternic individualitatea mesajului, a potenţa originalitatea gândurilor ce îl alimentează, a spori încărcătura lor sentimentală:

Judecata e *oloagă* când lipseşte în cap o *doagă*”

(E. Tarlapan, *Buturuga mică*, p. 45).

„Eva e fără ripostă

Coasta care ne cam *costă*” (E. Tarlapan, *Buturuga mică*, p. 129).

Calamburile paronimice sunt cele care exploatează pronunţarea aproape identică a mai multor termeni: „Avoir son *dit* et son *dédit* ”; „Mieux vaut moineau en *cage* que poule d’eau qui *nage*”.

În continuare, un alt care ne interesează este reprezentat de valoarea expresivă a etimologiei populare şi a jocurilor de cuvinte în limba română. Considerate sub aspect *formal* şi *semantic*, **etimologia populară** şi **jocul de cuvinte** sunt fapte de limbă care încalcă norma lingvistică. Sub aspect *funcţional* însă, ele actualizează latenţele ludice şi expresive ale comunicării verbale. Privite ca joc al expresiei şi al conţinutului mesajului, ca devieri intenţionate de la normă, ambele fenomene se convertesc uşor în mijloace de expresivitate, ajungând în atenţia stilisticienilor.

Pentru situaţiile în care se urmăresc efecte comice, ironice, satirice vom adopta denumirea propusă de Theodor Hristea: ***pseudoetimologie populară***:

Ca expresie a inadecvării formale şi semantice a neologismului, „pseudoetimologia populară” caracterizează stilul lui I. L. Caragiale şi „limba” personajelor sale:

*comportativ*ă (<vb. *a comporta = a avea o anumit*ă *conduit*ă[6]) substituie termenul *cooperativ*ă (*O scrisoare pierdut*ă);

*cioclopedic*ă (<*cioclu*) înlocuieşte sugestiv adjectivul *enciclopedic*ă (*O scrisoare pierdut*ă).

Prin poliţa falsificată, Caţavencu a „îngropat” Societatea Enciclopedică Cooperativă „Aurora Economică Română”, devenind „cioclu” şi „piedică” în calea dezvoltării sau a salvării acesteia, după cum afirmă Iorgu Iordan**.**

*modist*ă se poate echivala cu *modern*ă */ în pas cu moda* sau poate fi vorba aici doar de modificarea formei adjectivului *modest*ă[8]: „Jupân Dumitrache: Fată frumoasă, *modist*ă şi învăţată (…).” (*O noapte furtunoas*ă).

lege de *murături* (=*produs alimentar conservat*) < lege de *moratoriu* (=lege pentru *amânarea plăţii datoriilor*):

„Leonida: Şi al treilea, că se face şi lege de *murături*.

Efimiţa: Cum lege de *murături*?

Leonida: Adicătele că nimini să nu mai aibă drept să-şi plătească datoriile.”

(*Conul Leonida faţă cu reacţiunea*).

Paronimia constituie un fapt de limbă care generează mari confuzii de sens. Pentru scriitori însă, paronimele devin surse ale expresivităţii: „Efimiţa: Bravo, bobocule! nu m-aşteptam ca tocmai dumneata să te pronunţi cu aşa *iluzii* contra mea; (…).”; „Leonida: (…)

Ei! *giantă* latină, domnule, n-ai ce-i mai zice. (…).” (I. L. Caragiale, *Conul Leonida faţă cu reacţiunea*). Iorgu Iordan apreciază că termenii *iluzii* şi *giantă* sunt etimologii populare. Noi considerăm cele două exemple drept manifestări ale confuziei semantice, fenomen des întâlnit în opera lui Caragiale, deoarece nu este satisfăcută condiţia existenţei celor trei elemente specifice etimologiei populare (lipseşte elementul inductor). Substituirea se produce direct, chiar dacă, în al doilea exemplu, are loc sub efectul unei vagi asociaţii de idei: *geanta* – obiectul „atât de necesar avocaţilor fără procese, nu numai pentru a atrage clienţii, ci şi pentru a adăposti în el câte o poliţă falsificată, o scrisorică furată (…)”

Etimologia populară este, din punct de vedere formal, asemănătoare cu jocul de cuvinte (sau cu calamburul). Sferele celor două fapte de limbaj se suprapun deseori, ambele funcţionând după principiul *analogiei* şi fiind consecinţe ale *modificării complexului sonor*. Rodica Zafiu(Zafiu:2001, p.205) afirmă că *intenţia* este cea care „le diferenţiază: pura etimologie populară e inconştientă şi spontană, în vreme ce calamburul [dar şi jocul de cuvinte n.n.] e produs cu scop ludic şi cu clara percepţie a diferenţei dintre cuvintele pe care le suprapune”. ***Jocul de cuvinte*** este „ (în sens strict) efectul produs de asemănarea fonică imperfectă a cuvintelor care au însă sensuri diferite şi grafie diferită (…) sau de asemănarea fonică perfectă şi de scrierea identică, dar cu sensuri diferite (…)”

La graniţa dintre etimologia populară şi jocul de cuvinte pot fi situate exemplele următoare: *aerogant* (*arogant*), (metodă) *aiuristică* (*euristică*), *arcolad*ă (*acolad*ă), *binoclist / biciclist* (*ochelarist*), *boliclinică* (*policlinică*), *derutaţi* (*deputaţi*), *dictalograf*ă (*dactilograf*ă), *jenibil* (*penibil*), *lătrătură* (*literatură*), *plopist* (*nepregătit*), *scârbiciu* (*serviciu*), *stresiune* (*sesiune*), *telegrabnic* (*telegrafic*), *tembelizor* (*televizor*) etc

Un ultim aspect pe cate îl menționăm este deraierea lexicală.

Acest fenomen se produce „numai în graiul popular, familiar, în argou, căci limba oficială este controlată de autoritățile academice, școlare, este obligată să mențină un anumit nivel de solemnitate și, în plus, este mai puțin colorată, mai scrobită decît cea populară. Aceasta din urmă are libertate și mai mare, e și mai vie”. (Graur, 1970, p. 161).De exemplu *Dumnezeu să-l epure, să-l alunge cum fuge iepurele, hai noroc şi Goldenberg- în loc de Guten Tag, pălărie cu boluri – boruri, încrucișări la mișto – ca peștele în apa de plată, considerate de către Liviu Groza „încrucișări la mișto”. Groza, 2017, p. 23.*

Acest ultim procedeu pe care l-am integrat în analiza noastră are un caracter conștient, este asimilat de către unii cercetători jocului de cuvinte, care poate apărea și el ca urmare a atracției paronimice, între interlocutor și vorbitor se stabilește o relație de complicitate în ceea ce privește recunoașterea și „savurarea” sensului, de cele mai multe ori, ironic, implicit al comicului în exprimare. De exemplu *apă milenară*, ca formulă consacrată, exprimă și o atitudine ironică față de cei care beau apă minerală „apă de izvor bogată în săruri minerale, și nu alcool” (Xanax cu votcă sau *apă milenară*). O altă variantă glumeață este brânză de veci, care sugerează faptul că cei care vor să se însănătoșească trebuie să mănânce în veci brânză de vaci sau că includerea în meniul zilnic a acestui preparat este semnul apropierii de locul de veci. *Op. cit*, p. 35. Deraierea lexicală a primit denumiri diferite. Le enumerăm pe cele considerate a fi potrivite, respectiv: *substituție lexicală voluntară, remorcă lexicală, joc de cuvinte facil, variație prin expansiune*.

Trebuie făcută precizarea că această tendință de remodelare, nu numai e expresiilor, ci și a proverbelor și a citatelor celebre, în categoria cărora pot fi incluse și titlurile unei opere literare, emisiuni de televiziune, sloganuri publicitare se află la limita dintre greșeală, contaminație, analogie și jocul de cuvinte și corespunde, cu precădere în limba vorbită, înclinației firești a vorbitorilor obișnuiți către gluma spontană, neelaborată, bazată doar pe simțul limbii și pe unele fapte de cultură generală. Fenomenul poate fi urmărit cu ușurință în mass-media actuală: „...teroriști verzi pe pereți, dinozauri verzi pe pereți), „Parc-ar fi Napoleon la Watercloset”, în loc de Waterloo.

Se desprind, așadar, câteva concluzii sintetice cu privire la deraiere: de regulă se urmărește ironizarea celui căruia i se aplică termenul sau se poate ajunge la adevărate descărcări sarcastice, fie sunt o modalitate de a edulcora raporturile sau a nu le agrava(O faci pe **nervosul** pentru nebunul.).

În ceea ce privește fenomenele avute în discuție se poate menționa că acestea se bazează pe simțul limbii, pot fi uneori abateri semiintenționate, formele deformate coexistă cu cele considerate canonice, pot fi efecte ale neglijenței în exprimare (au drept cauză lingvistică etimologia populară), efectele stilistice sunt fie scăpări, fie intenții de remodelare.

BIBLIOGRAPHY

Lucrări de specialitate:

Berceanu, Anton*, Dicționar de paronime*, Editura Bogdana, București, 2004.

Bucă, Marin, Evseev, Ivan, *Probleme de semasiologie*, Editura Facla, 1976.

Bulgăr, Gh., *Dicționar de paronime*, Editura Lucman, București.

Constantinescu, Silviu, *Dificultăți semantice*, Editura Științifică, București, 1994.

Felecan, Nicolae, *Paronimia în limba română, Probleme de lexic și de cultivare a limbii, însoțite de un dicționar de paronime*, Editura Gutinul S.R.L., Baia Mare, 1993.

Graur, Alexandru, *Scrieri de ieri și de azi*, Editura Științifică, 1970.

Groza, Liviu, *Creativitate și expresivitate în frazeologia limbii române*, Editura Universității din București, 2017.

Hristea, Theodor*, Paronimia şi importanţa ei în procesul de predare a limbii române*, în RP., 2, 1972.

Hristea, Theodor, *Sinteze de limba română*, Editura Albatros, 1984.

Iordan, Iorgu, *Limba „eroilor" lui I. L. Caragiale*, [Bucureşti], Societatea de Ştiinţe Istorice şi Filologice, 1955.

Zafiu, Rodica, *Diversitate stilistică în româna actuală*, București, Editura Universității din București, 2001.

Zugun, Petru, *Lexicologia limbii române, Prelegeri*, Editura Tehnopress, Iași, 2000.

Dicționare:

Dicţionar de ştiinţe ale limbii, Bucureşti, Editura Nemira, 2001.

Dicţionarul explicativ al limbii române, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 1996.

Surse mass-media (selectiv):

„Jurnalul național", 4.10.1997:2

„România liberă", 21.12.1994:1

INFLUENCES OF FASHION LANGUAGE ON COMMON VOCABULARY

Violeta Marinela Dumitru (Preduț)
PhD Student, National University of Science and Technology Politehnica Bucharest, Pitești University Center

Abstract: The terminology of the beauty industry has been subjected to several complex analyses, under all its linguistic aspects, finding that it is a special case among technical terminologies, as it presents the following characteristics: heterogeneity, versatility, polysemantic or resemantic terms, lexemes from the common language or unadapted borrowings from other languages.
The way in which this terminology was created was not a controlled, centralized process, carried out only by specialists, but an important role was played by the specialist press whose main aim was to arouse the curiosity of the readers in various ways, and the public, to demonstrate keeping pace with fashion, took over in common language some of the xenisms or technical terms used in fashion items.

Keywords: fashion, common language, anglicisms, influence, specialized terms

Cercetătoarea Angela Bidu-Vrânceanu[1] face diferențierea lexicului comun de lexicul specializat având în vedere următoarele criterii: în primul rând, raportarea la totalitatea lexicului unei limbi, apoi frecvența unităților lexicale şi factorul stilistico-funcțional, din care se obțin trei categorii. Prima categorie este vocabularul cu termenii obligatorii pentru orice variantă a limbii, care constituie *sfera general activă*, denumire pe care o oferă vocabularului fundamental. A doua categorie o reprezintă *vocabularul caracteristic nivelului mediu de cultură*, *limba literară curentă* sau *limba standard*, din care exclude limbajul artistic și științific. Ultima categorie este, în opinia cercetătoarei, *vocabularul specific științei și tehnicii*, adică *limbajul* (limbile specializate) sau *terminologiile*[2].

În cadrul aceleiaşi lucrări, întâlnim şi distincţia dintre *cuvânt* şi *termen,* autoarea considerând că *termenul* este, în primul rând, o componentă a disciplinei căreia îi aparţine şi abia apoi a limbii în general, iar *cuvântul* interesează în mod special pe lingvişti.

Relaţia dintre *cuvânt* şi *termen* se poate exprima astfel: *un cuvânt* devine *un termen* atunci când i se atribuie o semnificaţie independentă de variaţiile induse de accepţii şi de utilizările în context.

Termenii aparţinând unui anumit sistem terminologic sunt legaţi între ei prin relaţii conceptuale în afara discursului.

Extinderea sferei de utilizare a unor termeni dincolo de un domeniu strict specializat este un aspect admis teoretic de majoritatea cercetătorilor şi este uşor de constatat practic. Acest fenomen al hibridului se regăseşte frecvent în limbajul revistelor de modă, fiind adoptat din nevoia de a marca profesionalismul redactorilor, dar şi din nevoia de a capta curiozitatea, atenţia şi emoţiile publicului.

Migrarea termenilor (conceptelor expert) către limbajul comun (concept ordinar) rupe bariera dintre cunoaşterea ştiinţifică şi cea obişnuită, permiţând, totodată, modele alternative ale definiţiei termenilor ştiinţifici (definirea lor de către dicţionarele generale ale limbii române).

Relațiile sintagmatice care se stabilesc între morfeme, pentru a crea cuvinte, și între cuvinte, pentru a crea unități sintactice, reprezintă premise pentru manifestarea creativității lingvistice din cadrul oricărui tip de discurs.

---

[1] Angela Bidu-Vrâneanu, *Lexic comun, lexic specializat*, Editura Universității, București, 2000, p.9
[2] Idem, p. 9

Întrucât ne raportăm la limbajul modei, specific revistelor destinate publicului feminin, dar nu numai, observăm că aceste relații se materializează în structuri discursive care vizează curiozitatea și intuiția publicului ţintă, trăsături definitorii ale consumatorilor de modă.

Analizând ponderea textului în revistele pentru femei comparativ cu revistele destinate domnilor, constatăm că în revistele destinate publicului masculin textul însoțește imaginile, element central al acestor publicații, pe când, în revistele dedicate femeilor, observăm că imaginile sunt secundare, iar textul ocupă prim-planul.

Această categorie de texte valorifică funcţia conativă, referenţială[3], manifestând eterogenitate lexicală şi accesibilitate deoarece se adresează unui public larg şi de cele mai multe ori neavizat, respectă de obicei normele limbii literare, dar se admite prezenţa inovaţiilor lingvistice, conţinând un amestec de obiectivitate cu subiectivitate, de componentă afectivă cu cea intelectuală, de exprimare oficială, sobră cu cea familiară, de ton obiectiv, uneori ştiinţific cu expresia subiectivă, marcată de sensibilitate.

Discursul media contemporan, în general, deține intenția de a uimi, de a atrage atenția unui public numeros, de a ajunge la o varietate de oameni care fac parte dintr-un grup social. Acest obiectiv se regăseşte în creativitatea lexicală şi chiar frazală, care ar putea fi observată în discursul media contemporan. Inovarea lexicală se combină adesea cu umorul, ceea ce se poate întâmpla datorită forței crescute a unui cuvânt nou și șocant, dar de scurtă durată în cele mai multe cazuri.

Promovând aspectul normat al limbii şi sprijinind formarea şi dezvoltarea limbii literare, textele din domeniul mass-media contribuie la educarea şi influenţarea publicului ţintă. Astfel că, emiţătorul încearcă să păstreze un echilibru între informaţia pe care o transmite şi capacitatea lui de convingere, exprimând propria individualitate prin forţa expresivă a modei lingvistice.

Fenomenul de globalizare a pătruns rapid în sfera modei, dată fiind tendinţa de utilizare a neologismelor fie ele necesare sau de lux[4]. Apelul la neologisme şi împrumuturi este făcut din nevoia de captare a atenţiei publicului prin elemente de noutate şi inedit, care ajung să fie tot mai folosite în limbajul comun, dar mai ales de publicul tânăr dornic să probeze adeziunea la tendinţele modei, fie ea vestimentară ori lingvistică.

Moda anglicismelor în limba română este reflectată atât prin uz, cât şi prin intrarea unor termeni în DOOM$_3$. În cele ce urmează vom prezenta anglicismele din domeniul modei şi termeni din limbajul comun ce se regăsesc în ediţia a III-a a DOOM-ului.

Anglicisme din domeniul modei	Anglicisme din limbajul comun
blush, casual, catwalk, cool, crazy, deal, designer, designeră, fashion, , frame, , full, glossy, hairstilist, hairstilistă, hairstyling, hande- made, hypermedia, light, mainstream, lounge, low cost, new wave, no-deal, number one, office, newcasting, off-the-record, ok, online, outdoor, outfit, outlet, pattern, peeling, piercing, slim, smart, streching, trendy, , wellness, wenge.	All inclusive, baby-boom, baby sitting, badge, barbecue, beachbar, best of, blockbuster, blogger, bloggeriţă, blogging, bording pass, booking, browser, bull-terrier, bullying, bungee jumping, buy back, cache, call centre, cancel, car wash, cash, cash and carry, cashflow, challange, chatbot, check-in, checklist, cheesecake, cherry, city-break, clowback, click, cloud, cluster, couch, coaching, contactless, copy-paste, crush, deadline, device, dining, downloada, draft, e book, ecstasy, eject, e-learning, enter,

[3] Rad, Ilie, *Stil şi limbaj în mass-media din România*, Iaşi, Editura Polirom, 2007, p. 48.

[4] Stoichițoiu-Ichim, Adriana, *Împrumuturi „necesare" şi împrumuturi „de lux" în limbajul publicistic actual,* Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2006.

	entertainment, escape-room, establishment, e-ticketing, facebook, feeling, flashmob, flower-power, flyer, follower freelancer, fresh, gospel, goalkeeper, hacking, hashtag, high- class, highdefinition, hobit, hollywoodian home delivery, homeschooling, homeworking, hotspot, hostess, house, hub, iceberg (salată), ipad, iphone, it-ul, itist, jamsesion, joystick, juice, kickboxing, light design, like, LGBT, lockdown, lockout, mail, lucky loser, marker, master-plan, masterclass, mass start, milkshake, network, networking, next, no comment, newsletter, open space, password, pay point, PC, peer-review, penthouse, psishing, pitbull, play, playlist, play off, play out, play station, POS, raw, raw-vegan, recycle bin, refresh, retail, retailer, retriever, review, rockeriţă, roller-coaster, safe, scotch, screen, screening, search, selfie, setting, shake, shortcut, showbusiness, shutdown, ski-jet, ski pass, slide, slot-machine, social media, sold-out, smart phone, smoothie, snooker, snow-bording, sorry, sound design, standby, stand-up commedy, start-up, statement, stick, sticker, street art, street dance, street food, streaming, surfer, surferiţă, surfistă, swift, teambuilding, ticketing, token, topper, top secret, trailer, trainer, trance, updata, upgrada, videochat, visiting, vlogger, vloggeriţă, vlogging, voodoo, voucher web, web design, webinar, web site.

În urma analizei făcute discursului din revistele de modă, dar şi aşa cum reiese din miniglosarul mai sus prezentat, cea mai mare parte a elementelor lexicale cu caracter terminologic au funcție nominativă, fiind exprimate prin substantive și grupuri nominale, clasă ce reflectă cea mai mare deschidere faţă de anglicisme.

Concluzie:

Presa joacă rolul important de facilitator în fenomenul de migrare a termenilor specializaţi şi a anglicismelor din domeniul modei către limbajul comun al publicului consumator, dovadă fiind uzul care a determinat înregistrarea multor termeni în cea de-a treia ediţie a DOOM-ului.

BIBLIOGRAPHY

Avram, Mioara, *Anglicismele în limba română*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 1997.

Avram, Mioara, *Consideraţii asupra dinamicii limbii şi asupra studierii ei în româna actuală*, vol. *Aspecte ale limbii române actuale*, II, Bucureşti, Editura Universităţii, 2003.

Angela Bidu-Vrâneanu, *Lexic comun, lexic specializat*, Editura Universității, București, 2000.

Ciobanu Georgeta, *Anglicisme în limba română*, Timișoara: Amphora, 1996.

Marius-Radu Clim, *Neologismul şi lexicografia românească*, Iaşi, Editura Alexandru Ioan Cuza, 2012.

Dimitrescu Florica, *Dinamica lexicului românesc-ieri și azi*. București, Editura Logos, 1994.

Rad, Ilie, *Stil şi limbaj în mass-media din România*, Iaşi, Editura Polirom, 2007.

Stoichițoiu-Ichim, Adriana, *Împrumuturi „necesare" și împrumuturi „de lux" în limbajul publicistic actual*, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2006.

Zafiu, Rodica, *Diversitate stilistică în româna actuală*, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2001.

DOOM ediţia a II-a şi a III-a